

Durum ve Tahmin

SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ

2011/2012

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ

TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TEPGE

Durum ve Tahmin
SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ
2011/2012

Hazırlayan

Zeliha YASAN ATASEVEN
Zarife Nihal GÜLAÇ

e-posta:

zeliha.yasan@tarim.gov.tr

zarifenihal.gulac@tarim.gov.tr

TEPGE YAYIN NO: 191

ISBN: 978-975-407-326-3

ISSN: 1305-7618

Durum ve Tahmin Raporları, ait olduğu ürünün piyasasında yer alan kamu ve özel sektör kuruluşları ile ilgili meslek örgütleri ve STK'lardan oluşan "Ürün Danışma Kurulu" ndan görüş alınarak hazırlanmaktadır.

Süt ve Sütürünleri Durum ve Tahmin 2011/2012 Raporu Danışma Kurulu

Türkiye İstatistik Kurumu
Ambalajlı Süt ve Süt Ürünleri Derneđi
Ulusal Süt Konseyi

Rapora katkılarından dolayı Danışma Kurulu üyelerine teşekkür ederiz.

İletişim:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü
1 Nolu Giriş (Eski APK Binası)
Eskişehir Yolu 9. km.
Lodumlu / ANKARA

Telefon: 0. 312. 287 58 33

Faks: 0. 312. 287 54 58

© TEPGE. Her Hakkı Saklıdır.

TEPGE'nin izni olmaksızın basılamaz, çoğaltılamaz ve dağıtımlı yapılamaz.

Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

Yayın içerisindeki her türlü yorum ve değerlendirmeler yazara aittir ve

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ve TEPGE'nin görüşlerini yansıtmaz.

ÖNSÖZ

Gıda üretimi giderek artan stratejik bir öneme sahiptir. Kaliteli, sağlıklı ve yeter miktarda gıda tüketimi ülkeler açısından önemlidir. Özellikle hayvansal ürünler, içerisinde süt ve süt ürünlerinin tüketimi sağlıklı ve dengeli beslenme açısından son derece önemlidir.

Gıda üretiminde, üretimin sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde yapılabilmesi için dünyada ve Türkiye'deki gelişmelerin iyi izlenerek ileriye yönelik olarak projeksiyonların yapılması gerekmektedir. Süt ve süt ürünlerinde bu ihtiyaca cevap verebilmek amacıyla Süt ve Süt Ürünleri Durum ve Tahmin Raporu hazırlanmaktadır.

Sektörde yaşanan sorunların giderilerek sektörün rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması, dünya ve Türkiye'deki gelişmelere göre üretimin biçimlendirilmesi gerekmektedir. Rekabet gücünün artırılması AB'ye üyelik sürecinde ve DTÖ çalışmalarında da büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışma ile araştırmacıların ve üreticilerin ihtiyaç duyabilecekleri dünya ve Türkiye'deki süt ve süt ürünlerinin üretim yapısı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışmaya katkıda bulunan tüm kuruluşlara teşekkür ederken, çalışmanın üreticilere, araştırmacılara ve politika oluşturan kesime katkısı olacağına inanmaktayım.

Mine HASDEMİR

Enstitü Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	v
DÜNYADA DURUM: 2010	1
Dünya Sığır Varlığı	1
Süt.....	2
Peynir	4
Süt Tozu	6
Tereyağı.....	7
DÜNYA TAHMİN: 2010-2011	10
Süt.....	10
Peynir	10
Süt Tozu	10
Tereyağı.....	10
TÜRKİYE'DE DURUM: 2010	11
Süt.....	11
İçme Sütü.....	12
Peynir	13
Süt Tozu	14
Yoğurt.....	15
Ayran.....	16
Tereyağı.....	17
TÜRKİYE'DE TAHMİN VE ÖNGÖRÜ: 2011-2012	18
İçme Sütü.....	18
Peynir	18
Süt Tozu	19
Yoğurt.....	19
Ayran.....	19
Tereyağı.....	19
EK TABLOLAR	20

Tablolar

Tablo 1- Dünya Sığır Varlığı 2007-2011.....	1
Tablo 2- Dünya Toplam Süt Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	2
Tablo 3- Kişi Başına Süt Tüketimi 2007-2012.....	4
Tablo 4- Dünya Toplam Peynir Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	4
Tablo 5- Kişi Başına Peynir Tüketimi 2007-2012.....	5
Tablo 6- Dünya Toplam Süt Tozu Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	6
Tablo 7- Kişi Başına Süt Tüketimi 2007-2012.....	7
Tablo 8- Dünya Tereyağı Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	8
Tablo 9- Kişi Başına Tereyağı Tüketimi 2007-2012.....	9
Tablo 10-Türkiye Süt Üretimi ve Sağılan Hayvan Sayısı.....	11
Tablo 11- Türkiye İçme Sütü Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	12
Tablo 12- Türkiye’de Peynir Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	13
Tablo 13- Türkiye Süt Tozu Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	14
Tablo 14- Türkiye’de Yoğurt Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	15
Tablo 15- Türkiye Ayran Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	16
Tablo 16- Türkiye’de Tereyağı Arz ve Kullanımı 2007-2012.....	17
Ek Tablo 1 - Dünya Toplam Süt Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	21
Ek Tablo 2- Dünya Toplam Süt Kullanımı 2007-2011.....	22
Ek Tablo 3- Dünya Peynir Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2010.....	23
Ek Tablo 4- Dünya Süt Tozu Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2011.....	24
Ek Tablo 5- Dünya Tereyağı Arz Kullanım ve Ticareti 2007-2010.....	25
Ek Tablo 6- Seçilmiş Ülkelerde Süt Sığır Varlığı 2007-2011.....	26
Ek Tablo 7- Seçilmiş Ülkelerde İnek Sütü Üretimi 2007-2011.....	27
Ek Tablo 8- Başlıca Ülkelerde Kişi Başına Süt ve Süt Ürünleri Tüketimi 2007-2011.....	28
Ek Tablo 9-Başlıca Ülkelerde Sığır Başına Ortalama Süt Üretimi 2007-2011.....	29
Ek Tablo 10- Dünya Tereyağı Fiyatları 2009-2010.....	29
Ek Tablo 11- Dünya Yağlı Süt Tozu Fiyatları 2009-2010.....	29
Ek Tablo 12- Dünya Yağsız Süt Tozu Fiyatları 2009-2010.....	30
Tablo 13- Bazı Avrupa Ülkelerinde Sığır Sütü Üretimi.....	30
Ek Tablo 14- Bazı Avrupa Ülkelerinde Peynir Üretimi.....	31
Ek Tablo 15- Bazı Avrupa Ülkelerinde Süt Tozu Üretimi.....	31
Ek Tablo 16- Bazı Avrupa Ülkelerinde Tereyağı Üretimi.....	32
Ek Tablo 17- Türkiye Süt Ürünleri İhracatı 2007-2010.....	32
Ek Tablo 18- Türkiye Süt Ürünleri İthalatı 2007-2010.....	33
Ek Tablo 19- Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İhracatı 2007-2010.....	34
Ek Tablo 20 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Süt Tozu İhracatı 2007-2010.....	37
Ek Tablo 21 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Yoğurt/Ayran İhracatı 2007-2010.....	38
Ek Tablo 22 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Tereyağı İhracatı 2007-2010.....	38
Ek Tablo 23 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İthalatı 2007-2010.....	39
Ek Tablo 24 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Süt Tozu İthalatı 2007-2010.....	39
Ek Tablo 25 - Yoğurt /Ayran İthalatı Yapılan Başlıca Ülkeler 2007-2010.....	40
Ek Tablo 26 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Tereyağı İthalatı 2007-2010.....	40
Ek Tablo 27- Cins ve Irklara Göre Süt Üretimi 1999-2010.....	41
Ek Tablo 28- Yem Üretimi 2000-2010.....	41
Ek Tablo 29- Türkiye’de Bazı Süt Ürünlerinin Üretici Fiyatları 2004-2010.....	42
Ek Tablo 30-İllere Göre Perakende Süt Fiyatları 2005-2010.....	43
Ek Tablo 31- Süt ve Süt Ürünleri Ortalama Tüketici Fiyatları 2003-2010.....	44
Ek 32 Hayvancılık Desteklemeleri Hakkında Uygulama Esasları Tebliği.....	45

Şekiller

Şekil 1. Dünya Toplam Süt Arzı.....	3
Şekil 2. Dünya Toplam Süt Kullanımı.....	3
Şekil 3- AB ve ABD Süt Fiyatları.....	3
Şekil 4. Dünya Toplam Peynir Arzı.....	4
Şekil 5. Dünya Toplam Peynir Kullanımı.....	4
Şekil 6. Dünya Toplam Süt Tozu Arzı.....	6
Şekil 7. Dünya Toplam Süt Tozu Kullanımı.....	6
Şekil 8- AB ve ABD Süt Tozu Fiyatları.....	7
Şekil 9. Dünya Toplam Tereyağı Arzı.....	8
Şekil 10. Dünya Toplam Tereyağı Kullanımı.....	8
Şekil 11- AB ve ABD Tereyağı Fiyatları.....	9
Şekil 12- Türkiye’de Sağılan Hayvan Sayısı, Verim ve Üretim Miktarı.....	11
Şekil 13. Türkiye Toplam İçme Sütü Arzı.....	12
Şekil 14. Türkiye Toplam İçme Sütü Kullanımı.....	12
Şekil 15. Türkiye Toplam Peynir Arzı.....	14
Şekil 16. Türkiye Toplam Peynir Kullanımı.....	14
Şekil 17. Türkiye Toplam Süt Tozu Arzı.....	15
Şekil 18. Türkiye Toplam Süt Tozu Kullanımı.....	15
Şekil 19. Türkiye Toplam Yoğurt Arzı.....	16
Şekil 20. Türkiye Toplam Yoğurt Kullanımı.....	16
Şekil 21. Türkiye Toplam Ayrar Arzı.....	17
Şekil 22. Türkiye Toplam Ayrar Kullanımı.....	17
Şekil 23. Türkiye Toplam Tereyağı Arzı.....	18
Şekil 24. Türkiye Toplam Tereyağı Kullanımı.....	18

ÖZET**Başlıca Gelişmeler****Durum: 2010**

- ✚ Dünyadaki sığır varlığı 2010 yılında %2,7 oranında azalarak 277.818 bin baş olmuştur. Dünya sığır ihracatı 2010 yılında %2,9 oranında artış göstererek 4.488 bin baş, ithalatı ise %3,1 oranında azalarak 3.190 bin baş olmuştur.
- ✚ Dünyada toplam süt üretimi 2010 yılında %1,5 oranında artarak 512.708 bin ton, inek sütü üretimi ise %1,1 oranında artarak 440.332 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dünyada süt ithalatı 2010 yılında yaklaşık %25 artarak 335 bin ton olmuştur.
- ✚ Dünya peynir üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %3 oranında artarak 14.792 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dünya peynir ithalatı %7,3 oranında artarak 1.061 bin ton ve ihracat ise %10 oranında artarak 1.364 bin tona ulaşmıştır.
- ✚ Dünya süt tozu üretim miktarı 2010 yılında yaklaşık %3 oranında artarak 3.367 bin ton olmuştur. Dünya tereyağı üretimi ise 2010 yılında bir önceki yıla göre %1,65 oranında artarak 8.174 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ Türkiye’de 2010 yılı sonu itibariyle toplam sağılan hayvan sayısı bir önceki yıla göre %14 artışla 17 586 003 baş olmuştur. Türkiye’de süt üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre %8,5 oranında artmış ve 13.605.600 ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ Türkiye’de içme sütü üretimi 2010 yılında %0,6 oranında azalarak 1.091 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Peynir üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre % 74 artışla 473.057 ton olmuştur. Süt tozu üretimi bir önceki yıla göre %25 oranında artarak 72.102 ton, yoğurt üretimi % 16,87 oranında artarak 908.269 ton, ayran üretimi %41 artarak 397.935 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tahmin- Öngörü: 2011-2012

- ✚ Dünya toplam süt üretiminin 2011 yılında %2,1 oranında artarak 523.247 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. İnek sütü üretiminin %1,86 oranında artarak 448.515 bin ton, toplam arzın %2,06 oranında artarak 523.589 bin ton ve toplam kullanımında 523.600 bin tona ulaşacağı beklenmektedir.
- ✚ Dünya toplam peynir üretiminin %1,09 oranında artarak 14.954 bin ton, toplam arzın %1 oranında artarak 16.630 bin ton, toplam kullanımın %1,2 oranında artarak 16.032 bin ton olması beklenmektedir.
- ✚ Dünya süt tozu üretim miktarının %4,55 oranında artarak 3.834 bin ton, toplam arzın %5 oranında artarak 4.852 bin ton, toplam kullanımın %5,9 oranında artarak 4.704 bin ton, olması beklenmektedir.
- ✚ Dünya tereyağı üretiminin %3,04 oranında artarak 8.423 bin ton, toplam arzın %1,67 artarak 8.896 bin ton, toplam kullanımın ise %1,3 oranında artarak 8.688 bin ton olması beklenmektedir.
- ✚ Türkiye 2011 ve 2012 yıllarında içme sütü üretiminin bir önceki yıllara göre %2 oranında artarak 2011 yılında 1.090.605 ton, 2012 yılında ise 1.112.417 ton olması beklenmektedir.
- ✚ Türkiye peynir üretiminin 2011 yılında 491.979 ton, 2012 yılında 511.658 ton, süt tozu üretiminin 2011 yılında 79.312 ton, 2012 yılında ise 87.063 ton, yoğurt üretiminin 2011 yılında 1.017.261 ton, 2012 yılında ise 1.118.978 ton, ayran üretiminin 2011 yılında 421.811 ton, 2012 yılında ise 447.120 ton olması beklenmektedir.

DÜNYADA DURUM: 2010

Dünyadaki sığır varlığı 2010 yılında bir önceki yıla oranla %3 oranında azalarak 277.818 bin baş olmasına rağmen, dünya toplam süt üretimi bir önceki yıla göre %1,5 oranında artarak 512.708 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Aynı şekilde dünya toplam süt arzında ve toplam süt kullanımının yanı sıra süt ürünlerinden peynir, süt tozu ve tereyağı üretim, toplam arz ve kullanımlarında da artış meydana gelmiştir.

Dünya Sığır Varlığı**Dünya Sığır Varlığı Düştü, İhracat Arttı**

Dünyadaki sığır varlığı 2010 yılında %2,7 oranında azalarak 277.818 bin baş olmuştur. Çoğu ülkede yetiştiricilerin hayvan sayısını artırmaktan daha çok, hayvan başına düşen et verimini artırıcı beslenme yöntemlerini uygulamaları hayvan sayısındaki artışı sınırlamaktadır. Son yıllarda pek çok ülkede tüketicilerin, daha sağlıklı ve uygun fiyatlı olması nedeniyle beyaz ete yöneldikleri gözlenmektedir. Tüketim kalıbındaki bu değişim, dünya hayvan sayısının artışını sınırlayan diğer bir unsurdur. Ayrıca tüketicilerin kırmızı et türleri arasındaki tercihleri, dünya hayvan stokunun büyükbaş ve küçükbaş cinsler itibarıyla dağılımında belirleyici faktörlerden biridir (DPT,2007).

Dünya sığır ihracatı 2010 yılında %2,9 oranında artış göstererek 4.488 bin baş olarak gerçekleşmiştir. Dünya sığır tedarikçileri arasında ilk sırada 1.065 bin baş ile pazarın %22'sine sahip olan Kanada yer almaktadır. Kanada'yı 875 bin baş (%18) ile Avustralya, 655 bin baş ile (%14) Brezilya ve 623 bin baş ile (%13) AB takip etmektedir. Dünya sığır ithalatı ise ihracatın aksine %3,1 oranında azalarak 3.190 bin baş olmuştur. Dünya sığır ithalatının 2.284 baş ile %69'nu tek başına ABD gerçekleştirilmektedir. ABD'yi 606 bin baş (%18) Venezuela ve 140 bin baş (%4) ile Mısır takip etmektedir.

Tablo 1- Dünya Sığır Varlığı (1000 Baş) :2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011/a
Başlangıç Stokları	1.018.107	1.020.484	1.010.079	991202	992212
Süt İneği Başlangıç Stok.	245.205	246.839	244.705	244.49	245.87
Besi Hayvanı Baş. Stok.	216.772	217.446	211.551	203.564	204.37
Hayvan Sayısı Varlığı	297.718	294.730	285.598	277.818	279.172
İthalat	3.395	3.045	3.293	3.190	3.145
Toplam Arz	1.319.220	1.318.259	1.298.970	1.272.210	1.274.529
İhracat	4.466	4.427	4.359	4.488	4.308
Kasaplık İnek	48.451	47.36	47.173	42.09	40.324
Kasaplık Dana	18.877	18.648	16.945	16.32	16.025
Toplam Kesim Hayvanı	242.568	242.288	236.003	227.726	225.840
Kayıplar	46.157	51.449	49.013	47.784	48.199

a/Tahmin

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi (USDA)

Süt**Süt Üretimi ve Kullanımında Artış**

Dünyada toplam süt üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre %1,5 oranında artarak 512.708 bin ton, inek sütü üretimi ise %1,1 oranında artarak 440.332 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dünya süt üretiminin % 86'sını inek sütü üretimi oluşturmaktadır. İnek sütü üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre Brezilya'da % 4 oranında artışla 29.948 bin ton, Çin'de % 2,3 oranında artışla 29.100 bin ton, Meksika'da %2,85 oranında artışla 11.176 bin ton, Arjantin'de %2,4 oranında artışla 10.600 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Yeni Zelanda'da ise % 2,9 oranında düşüşle 16.900 bin ton, Rusya'da %2,6 oranında düşüşle 31.740 bin ton ve Ukrayna'da % 3,7 oranında düşüşle 10.950 bin ton inek sütü üretimi gerçekleşmiştir.

2010 yılında bir önceki yıla göre toplam süt arzında ve toplam kullanımda %1,5 artış olmuştur. Toplam kullanımda Brezilya'da %3,97, Arjantin'de %2,42 Çin'de %2,37, ABD'de %1,84 AB'de ise %0,34 oranında artış olurken, Yeni Zelanda'da %3,62, Rusya'da %2,51 ve Ukrayna'da %3,06 oranında düşüş görülmüştür.

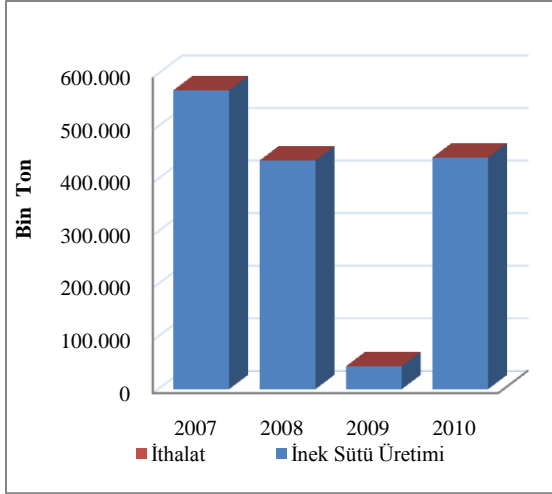
Dünyada süt ithalatı 2010 yılında yaklaşık %25, süt ihracatı ise yaklaşık %17 oranında artmıştır. Süt üretiminde ve toplam yurt içi kullanımda görülen düşüşlerle birlikte Rusya'nın süt ithalatında %50 oranında artış, ihracatında ise %32 oranında azalma gerçekleşmiştir. AB'de ise üretim ve tüketimde görülen artışlarla birlikte ithalatta %37 oranında düşüş, ihracatta ise %17 oranında artış görülmüştür.

Tablo 2- Dünya Toplam Süt Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011

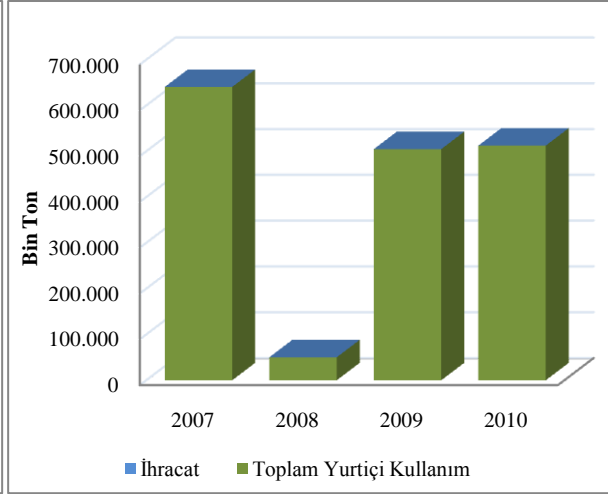
	2007	2008	2009	2010	2011/a
	Bin Ton				
ARZ					
Toplam Süt	640.783	502.033	504.990	512.708	523.247
İnek Sütü Üretimi	568.283	434.954	435.52	440.332	448.515
İthalat	319	257	269	335	342
Toplam Arz	641.102	502.290	505.259	513.043	523.589
KULLANIM					
Toplam Yurtiçi Kullanım	640.573	501.86	504.815	512.525	523.059
Hayvan Beslemede Kullanım	6.447	5.228	5.234	4.925	4.930
İçme Sütü Kullanımı	201.978	165.706	164.579	165.565	170.555
Sanayi Kullanımı	432.148	330.926	335.002	342.035	347.574
İhracat	0,531	0,431	0,464	0,541	0,551
Toplam Kullanım	641.104	502.291	505.279	513.044	523.600

a/Tahmin (USDA)

Kaynak: Ek Tablo 1-2

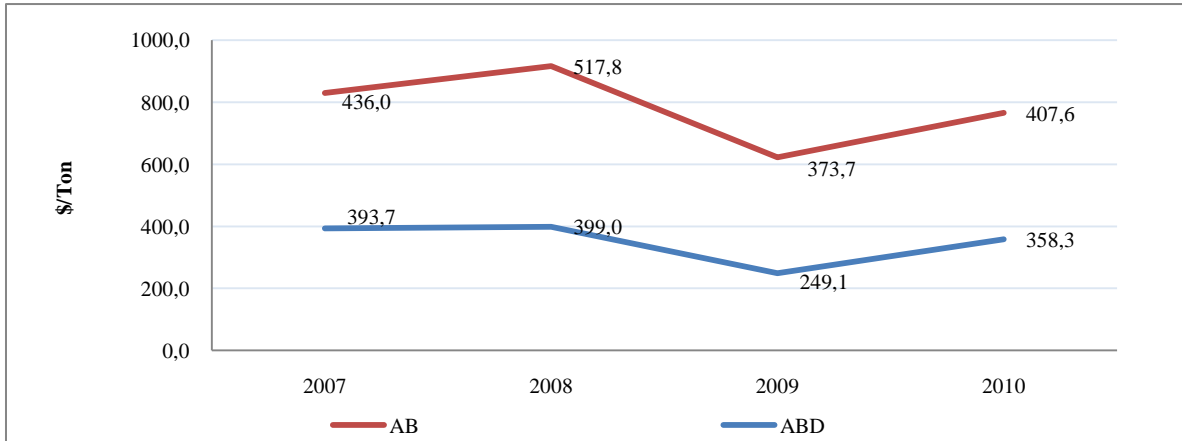
Şekil 1. Dünya Toplam Süt Arzı

Şekil 2. Dünya Toplam Süt Kullanımı

Dünya Süt Fiyatları Arttı

FAO 2011 Dünya Gıda Raporuna göre AB ve ABD'de süt üretici fiyatları artmıştır. AB'de olumsuz iklim koşulları bazı ülkelerde hayvan varlığının azalmasına, süt veriminin düşmesine sebep olmuş ve bu durum süt fiyatlarının artmasına neden olmuştur. AB'de 2010 yılında bir önceki yıla göre %9 artış ile 407,6 \$/ton olan çiğ süt fiyatı, ABD'de %44'lük artışla 358,3 \$/ton olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3- AB ve ABD Süt Fiyatları

Kişi Başı Süt Tüketimi

Kişi başına süt tüketiminde 2010 yılında bir önceki yıla göre genel olarak iniş ve çıkışların olduğu görülmektedir. AB'de %2'lik bir düşüşle 66,99 lt/kişi, Yeni Zelanda'da %1'lik düşüşle 78,2 lt/kişi, olurken Meksika'da %2'lik artışla 40,11 lt/kişi, Arjantin'de %1,4'lük artışla 48,56 lt/kişi, Çin'de ise %9'luk artış ile 12,35 lt/kişi, olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3- Kişi Başına Süt Tüketimi (Lt/Kişi/Yıl) 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
Avusturya	103,94	106,17	108,25	108,14	107,73	107,65
Kanada	92,92	93,92	91,23	91,54	90,87	90,23
AB	67,85	68,6	68,65	66,99	66,47	66,23
Japonya	35,52	34,95	33,91	33,74	33,65	33,64
Güney Kore	34,19	35,09	31,99	32,07	32,53	32,73
Meksika	38,88	38,35	39,31	40,11	40,78	40,96
Yeni Zelanda	84,16	79,94	79,08	78,2	75,79	73,62
İsviçre	98,39	98,73	98,43	97,6	96,98	96,35
ABD	95,26	90,07	89,29	88,98	88,52	88,32
Arjantin	46,93	48,27	47,89	48,56	49,22	50,11
Çin	9,16	9,58	11,28	12,35	13,76	15,33

a/Tahmin b/ Öngörü (USDA)

Ek Tablo: 8

Peynir

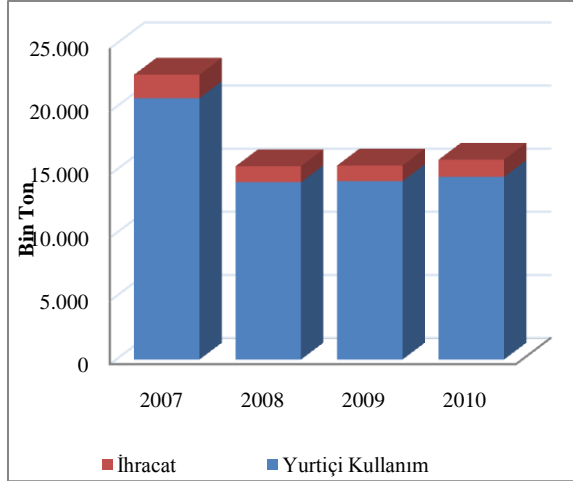
Peynir Üretimi, Kullanımı ve Dış Ticarete Artış

Dünya peynir üretimi son yıllarda dünya çapındaki yatırımlar doğrultusunda 2010 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %3 oranında artarak 14.792 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda peynir üretimindeki meydana gelen yavaşlamanın ana nedeni; Avrupa'daki üretim durumudur. Avrupa toplam peynir üretiminin (7 milyon ton) neredeyse tamamına yakınına oluşturan endüstriyel inek sütü peynirlerinin yurtiçi talebindeki azalma nedeniyle üretim hızı düşmüştür (ASÜD,2010). Dünya peynir üretiminde AB %47, ABD %32'lik paya sahipken, bu ülkeleri %4 ile Arjantin ve Brezilya takip etmektedir. ABD'de artan yurtiçi talebe bağlı olarak peynir üretimi 2009 yılına göre %4 oranında artarak 2010 yılında 4.734 bin tona ulaşmıştır. Dünya peynir toplam arzı %3 oranında artış göstererek 16.456 bin ton ve toplam kullanım %3 oranında artışla 15.830 bin ton, bitiş stokları ise %4 artışla 626 bin tona olarak gerçekleşmiştir. Dünya peynir ithalatı %7,3 oranında artarak 1.061 bin ton ve ihracat ise %10 oranında artarak 1.364 bin tona ulaşmıştır. Peynirde, AB %44'lük ihracat pazar payı ile dünya pazarında lider tedarikçi konumunda yer almaktadır. 2010 yılında AB'den sonra dünyanın en büyük ikinci ihracatçısı %19'luk payı ile Yeni Zelanda'dır. Diğer büyük peynir tedarikçisi ülkeler arasında %13 pay ile ABD ve %12 pay ile Avustralya yer almaktadır.

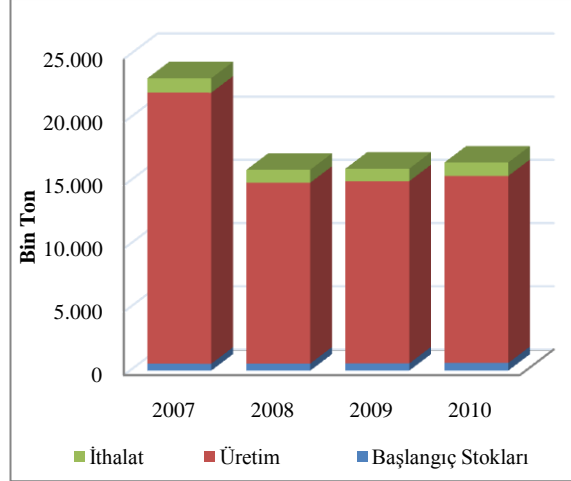
Tablo 4- Dünya Toplam Peynir Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011/a
Bin Ton					
ARZ					
Başlangıç Stokları	545	560	569	603	625
Üretim	21.440	14.303	14.413	14.792	14.954
İthalat	1.138	1.019	989	1.061	1.051
Toplam Arz	23.123	15.882	15.971	16.456	16.630
KULLANIM					
Yurtiçi Kullanım	20.708	14.051	14.132	14.466	14.639
İhracat	1.855	1.262	1.236	1.364	1.393
Toplam Kullanım	22.563	15.313	15.368	15.830	16.032
Bitiş Stokları (%)	560	569	603	626	598

a/Tahmin (USDA), Kaynak: Ek Tablo 3

Şekil 4. Dünya Toplam Peynir Arzı

Şekil 5. Dünya Toplam Peynir Kullanımı

Kişi Başı Peynir Tüketimi

Dünya genelinde 2010 yılında peynir tüketimi artış gösterme eğilimindedir. Kişi başına peynir tüketiminin en fazla olduğu ülkeler arasında ilk sıralarda Yeni Zelanda, AB, İsviçre, ABD yer almıştır. Bununla birlikte, bir önceki yıla göre peynir tüketimi artışının en çok Japonya, Meksika, Çin ve Arjantin'de olduğu gözlenmiştir. Batı Avrupa'da tüketimin yüksek seviyelerde olduğu Almanya ve Hollanda gibi ülkelerde durgunluk ve yavaşlama gözlenirken; Fransa'da peynir tüketiminde artış olmuştur. Güney Amerika'da, örneğin Arjantin'de ve aynı şekilde Rusya'da tüketimde önemli bir artış gerçekleşmiştir.

Tablo 5- Kişi Başına Peynir Tüketimi (Kg/Kişi/Yıl) 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
Avusturya	10,23	10,11	9,99	9,95	9,88	10,05
Kanada	9,6	9,26	9,18	9,22	9,27	9,6
AB	12,84	13	12,89	13,03	13,18	12,84
Japonya	2,11	1,84	1,81	1,9	1,98	2,03
Güney Kore	2,42	2,26	2,61	2,62	2,65	2,68
Meksika	5,87	4,94	4,98	5,13	4,87	4,94
Yeni Zelanda	18,54	18,92	19,24	19,29	19,42	19,53
İsviçre	14,71	14,61	14,66	14,94	14,93	15,02
ABD	11,68	11,93	12,09	12,14	12,23	12,46
Arjantin	2,93	3,04	3,07	3,18	3,29	3,41
Çin	0,23	0,24	0,24	0,25	0,26	0,26
Rusya	4,8	5,36	5,27	5,35	5,45	5,57

a/Tahmin b/ Öngörü (USDA)

Kaynak: Ek Tablo 8

Süt Tozu

Süt Tozu Üretimi, Toplam Arz, Toplam Kullanım, İthalat Arttı, Stoklar ve İhracatı Düştü

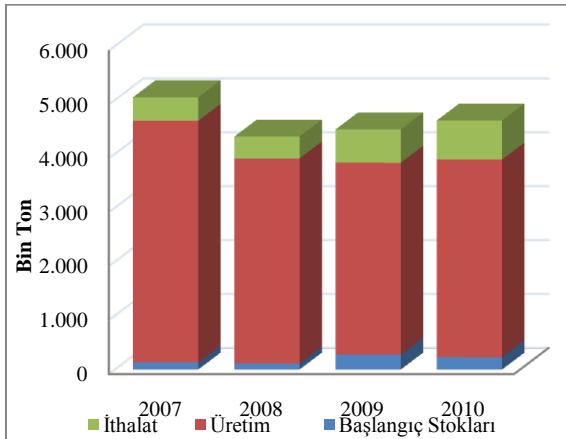
Dünya süt tozu üretim miktarı 2010 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %3 oranında artmıştır. Süt tozu üretiminin %71'i Çin, Yeni Zelanda ve AB'de yapılmaktadır. 2010 yılında bir önceki yıla göre Arjantin'de %5'lik artışla 220 bin ton, Yeni Zelanda'da %10'luk artışla 850 bin ton, Çin'de ise %2'lik artışla 1.000 bin ton olarak gerçekleşirken, AB'de %4'lük düşüşle 760 bin ton, Avustralya'da %12'lik düşüşle 120 bin ton üretim gerçekleşmiştir. Avustralya'da süt tozu üretimi, kuraklık yüzünden süt ve süt ürünleri üretiminin azalması nedeniyle sınırlandırılmıştır. Avrupa'da, süt sektörünün içinde bulunduğu ekonomik koşullar nedeniyle düşüşte olan üretim Avrupa Komisyonu'nun tereyağı ve yağsız süt tozu müdahale alımları üretimi artırma ve canlandırma eğilimindedir (ASÜD,2010).

2010 yılında dünya süt tozu toplam arzı %4, toplam kullanımı %5 oranında artmıştır. 2010 yılında bir önceki yıla göre yurt içi kullanım Çin'de %17 oranında artarak 1.347 bin ton, Avustralya'da %4 oranında artarak 29 bin ton, ABD ise %28 oranında azalarak 26 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Çin'de üretimde görülen artışla birlikte ithalatta %80 oranında artarak 177 bin tondan 320 bin tona yükselmiş, ihracatta ise %70 azalarak 10 bin tondan 3 bin tona gerilemiştir. Avustralya'da üretimde görülen düşüşle birlikte yurt içi kullanımda artış olması ihracatta %17 oranında azalmaya neden olmuş ve 133 bin ton olan ihracat 110 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

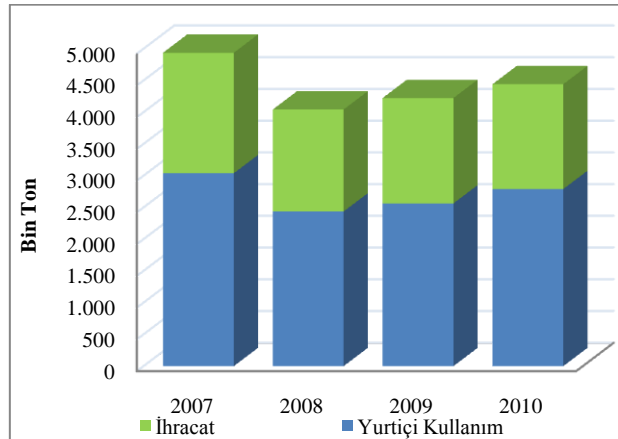
Tablo 6- Dünya Toplam Süt Tozu Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011/a
Bin Ton					
ARZ					
Başlangıç Stokları	130	112	276	228	178
Üretim	4.484	3.803	3.559	3.667	3.834
İthalat	435	404	617	724	840
Toplam Arz	5.049	4.319	4.452	4.619	4.852
KULLANIM					
Yurtiçi Kullanım	3.039	2.437	2.564	2.790	2.996
İhracat	1.898	1.606	1.660	1.651	1.708
Toplam Kullanım	4.937	4.043	4.224	4.441	4.704
Bitiş Stokları (%)	112	276	228	178	148

a/Tahmin (USDA), Kaynak: Ek Tablo 4

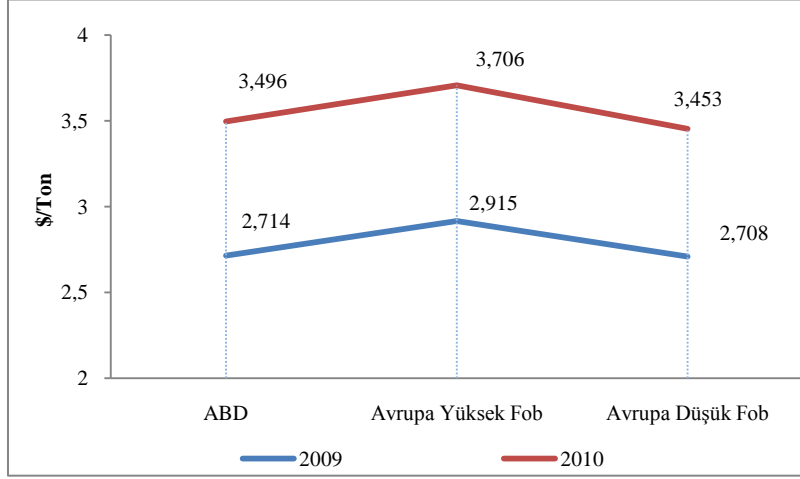
Şekil 6. Dünya Toplam Süt Tozu Arzı

Şekil 7. Dünya Toplam Süt Tozu Kullanımı

Dünya Süt Tozu Fiyatları Arttı

AB ve ABD süt tozu fiyatları birbirine yakın seyretmektedir. ABD’de 2010 yılında bir önceki yıla göre süt tozu fiyatı %29 oranında artarak 3,496 \$/Ton olarak gerçekleşmiştir. AB süt tozu düşük ve yüksek fob fiyatlarında bir önceki yıla göre ortalama %27 oranında artarak sırası ile 3,453 \$/Ton, 3,706 \$/Ton olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 8- AB ve ABD Süt Tozu Fiyatları

Kişi Başı Süt Tozu Tüketimi

Kişi başına süt tozu tüketiminin en fazla olduğu ülkeler arasında ilk sıralarda Brezilya, Arjantin ve Meksika yer alırken, 2010 yılında bir önceki yıla göre süt tozu tüketimi artışı en çok Yeni Zelanda, Meksika, Arjantin ve Rusya’da olmuştur. Ancak diğer ülkelerin aksine AB’de ise 2010 yılında bir önceki yıla göre kişi başına süt tozu tüketiminde %3 oranında azalma meydana gelmiştir.

Tablo 7- Kişi Başına Süt Tüketimi (Kg/Kişi/Yıl) 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
Avusturya	1,29	1,27	1,25	1,27	1,26	1,28
AB	0,84	0,72	0,66	0,64	0,64	0,63
Meksika	1,34	1,4	1,34	1,41	1,44	1,47
Yeni Zelanda	0,24	0,24	0,24	0,25	0,21	0,2
Arjantin	1,46	1,83	1,69	1,72	1,76	1,8
Brezilya	2,56	2,58	2,61	2,68	2,74	2,8
Rusya	0,82	0,93	0,69	0,71	0,74	0,77

a/Tahmin b/ Öngörü (USDA)

Kaynak: Ek Tablo 8

Tereyağı

Tereyağı Üretimi Arttı, Dış Ticaret Azaldı

Dünyada tereyağı üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre %1,7 oranında artarak 8.174 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Bu artış özellikle Hindistan’daki tereyağı üretim artışıyla ilgilidir. Hindistan’da 2010 yılında bir önceki yıla göre tereyağı üretiminde yaklaşık %7’lik bir artış gözlenmiştir. Dünya tereyağı üretiminde 4.155 bin ton ile Hindistan %51 paya sahipken, 1.980 bin ton ile AB %24 ve 709 bin ton ile ABD %9’luk paya sahiptir. AB, ABD, Rusya başta olmak üzere pek çok ülkede tereyağı üretiminde düşüş yaşanmıştır. Dünya tereyağı toplam arzı %1,4 oranında artış göstererek 8.750 bin ton ve toplam kullanım %3 oranında artışla 8.573 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

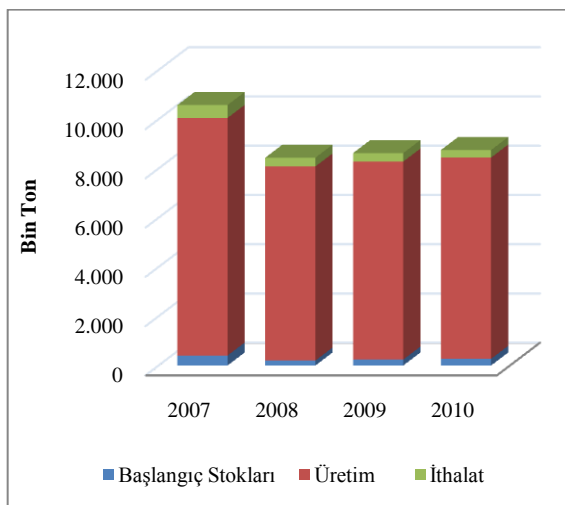
Dünya tereyağı ihracatı %1,1'lik azalış ile 805 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Tereyağında, Yeni Zelanda 428 bin ton ile %58'lik ihracat payına sahiptir ve bu payı ile dünya pazarında lider konumundadır. Tereyağının büyük kısmı Asya ve Orta Doğu'ya ihraç edilmekle birlikte Yeni Zelanda'nın ihracatı dünyanın hemen her bölgesinde geniş bir coğrafi dağılıma sahiptir (ASÜD,2010). Yeni Zelanda'dan sonra AB, 155 bin ton ihracat hacmi ile %21'lik paya sahiptir. AB ihracatçısı için ana hedef, Kuzey Afrika ve Orta Doğudaki büyük pazarların yanı sıra diğer büyük pazar olmaya aday Rusya'dır (ASÜD,2010). 63 bin tonluk ihracat hacmi ile Avustralya 2010 yılında %9'luk pay ile tereyağı ihracatında en büyük üçüncü tedarikçi ülke olmuştur. Avustralya'nın ihracatının yarısının Singapur, Güney Kore ve Malezya başta olmak üzere Asya ülkeleri oluşturmaktadır (ASÜD,2010).

Dünya tereyağı ithalatı bir önceki yıla göre yaklaşık %1,2 azalarak 305 bin ton olarak gerçekleşmiştir. İthalatçı ülkeler arasında ilk sırayı 109 bin ton ile pazardaki payı %37 olan Rusya yer almaktadır. Rusya'yı 49 bin ton ile %18 paya sahip olan Meksika ve 19bin ton ile %14'lük ithalat payına sahip olan AB takip etmektedir.

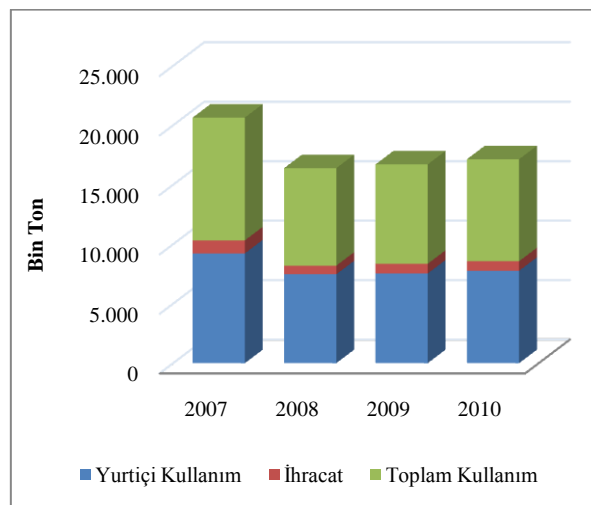
Tablo 8- Dünya Tereyağı Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011/a
Bin Ton					
ARZ					
Başlangıç Stokları	405	201	240	271	176
Üretim	9.649	7.881	8.041	8.174	8.423
İthalat	523	357	345	305	297
Toplam Arz	10.577	8.439	8.626	8.750	8.896
KULLANIM					
Yurtiçi Kullanım	9.233	7.474	7.541	7.768	7.900
İhracat	1.093	725	814	805	788
Toplam Kullanım	10.326	8.199	8.355	8.573	8.688
Bitiş Stokları	251	240	271	177	208
Stok/ Kullanım Oranı (%)	2,43	2,93	3,24	2,06	2,39

a/Tahmin (USDA), Kaynak: Ek Tablo 5

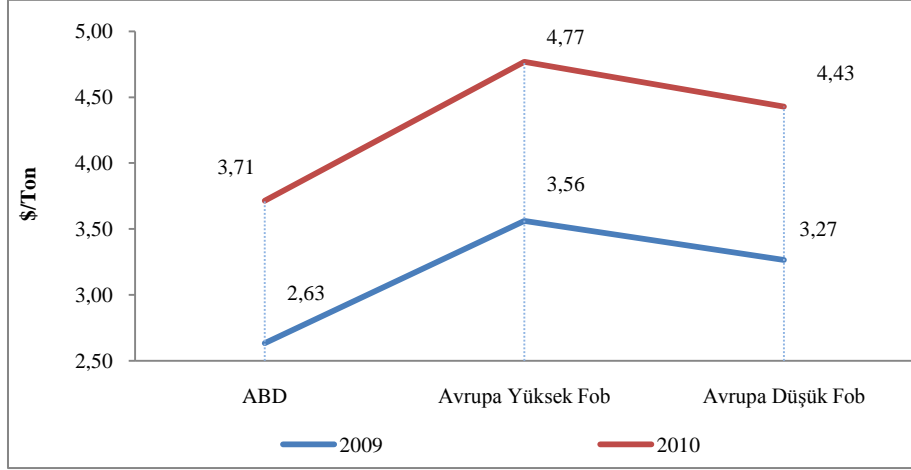
Şekil 9. Dünya Toplam Tereyağı Arzı

Şekil 10. Dünya Toplam Tereyağı Kullanımı

Dünya Tereyağı Fiyatları Arttı

AB ve ABD'de tereyağı fiyatları artmıştır. AB'de 2010 yılı fiyatları 2009 yılına göre Avrupa yüksek ve düşük fob fiyatları sırası ile %34 ve %36 oranında artmıştır. ABD'de ise genel olarak arzın az, talebin ise yüksek olmasına bağlı olarak %41 oranında artış olmuştur.

Şekil 11- AB ve ABD Tereyağı Fiyatları

Kişi Başı Tereyağı Tüketimi

2010 yılında tereyağı tüketimi dünya genelinde artış gösterme eğilimindedir. Kişi başına tereyağı tüketiminin en fazla olduğu ülkeler arasında ilk sıralarda İsviçre, Yeni Zelanda, AB ve Avusturya yer almaktadır.

Tablo 9- Kişi Başına Tereyağı Tüketimi (Kg/Kişi/Yıl) 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
Avusturya	2,83	3,1	3,16	3,15	3,13	3,12
Kanada	2,35	2,63	2,64	2,67	2,64	2,6
AB	4,08	3,96	3,94	3,91	3,9	3,89
Japonya	0,72	0,68	0,59	0,64	0,66	0,67
Meksika	2,58	2,06	1,98	2	2,02	2,05
Yeni Zelanda	5,81	5,04	5,11	5,01	4,9	4,84
İsviçre	6,05	6,02	5,91	5,97	5,91	5,9
ABD	2,13	2,21	2,21	2,3	2,23	2,22
Arjantin	1,12	1,13	1,03	0,99	0,99	1,01
Brezilya	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
Çin	0,09	0,1	0,1	0,11	0,11	0,12
Rusya	2,99	3,23	2,94	3,07	3,14	3,22

a/Tahmin b/ Öngörü (USDA)

Kaynak: Ek Tablo 8

DÜNYA TAHMİN: 2010-2011**Süt****Toplam Süt Üretimine Artacağı Tahmin Edilmektedir**

FAO 2011 Gıda Raporuna göre dünya toplam süt üretiminin 2011 yılında %2,1 oranında artarak 523.247 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. En büyük artışların Asya'da, özellikle önemli üreticiler olan Çin, Hindistan ve Pakistan ile Endonezya, İran ve Suudi Arabistan'da olması beklenmektedir. Arjantin, Brezilya, AB, Meksika ve Venezuela'da da ilerlemeler görülecektir. Üretim AB ve ABD'de de artacağı, olumlu uluslararası fiyatların Avustralya ve Yeni Zelanda'da verimi arttıracığı beklenmektedir. Japonya, Kore Cumhuriyeti, Rus Federasyonu ve Ukrayna'da azalma beklenmektedir. Rus Federasyonu'nda 2010 yılında yaşanan kuraklık sürülerde azalmaya sebep olmuş, yem azlığı üreticileri hayvanları itlaf etmeye yönlendirmiştir. Japonya'daki düşüş beklentisinin nedeni ise Fukushima nükleer santral felaketinin sürülerin % 3'ünü yok etmesiyle oluşmuştur. USDA 2011 yılı tahminlerine göre inek sütü üretiminin %1,86 oranında artarak 448.515 bin ton, toplam arzın %2,06 oranında artarak 523.589 bin ton ve toplam kullanımında 523.600 bin tona ulaşacağı beklenmektedir.

Dünya toplam süt üretiminde beklenen artışa bağlı olarak süt ürünleri üretim miktarlarında artış olması beklenmektedir.

Peynir

USDA 2011 yılı tahminlerine göre dünya toplam peynir üretiminin %1,1 oranında artarak 14.954 bin ton, toplam arzın %1 oranında artarak 16.630 bin ton, toplam kullanımın %1,2 oranında artarak 16.032 bin ton olması beklenmektedir. Dünya peynir ithalatının %0,9 azalışla 1.051 bin ton, ihracatın ise %2,1 artışla 1.393 bin ton olacağı tahmin edilmektedir.

Süt Tozu

USDA 2011 yılı tahminlerine göre süt tozu üretim miktarının %4,6 oranında artarak 3.834 bin ton, toplam arzın %5 oranında artarak 4.852 bin ton, toplam kullanımın %5,9 oranında artarak 4.704 bin ton, olması beklenmektedir. Dünya süt tozu ithalatının %16 artarak 840bin ton, ihracatının ise %3,4 oranında artarak 1.708 bin ton olacağı tahmin edilmektedir.

Tereyağı

USDA 2011 yılı tahminlerine göre dünya tereyağı üretiminin %3 oranında artarak 8.423 bin ton, toplam arzın %1,7 artarak 8.896 bin ton, toplam kullanımın ise %1,3 oranında artarak 8.688 bin ton olması beklenmektedir. Dünya tereyağı ithalatının %2,6 oranında azalarak 297 bin tona, ihracatının ise %2,1 oranında azalarak 788 bin ton olacağı tahmin edilmektedir.

TÜRKİYE'DE DURUM: 2010

Türkiye'de yıllar itibari ile sağılan hayvan sayısı azalırken, verimdeki artışla birlikte süt üretim miktarında artış görülmüştür. Süt üretim miktarında ki artışa bağlı olarak süt ürünleri üretim miktarı da artmıştır. Türkiye'de genel olarak süt içme sütü olarak değil peynir, ayran ve yoğurt olarak tüketildiği için içme sütü miktarı, toplam arz ve kullanımı bir önceki yıla göre azalmıştır. 2010 yılında bir önceki yıla göre içme sütü, peynir, süt tozu, yoğurt, ayran, tereyağı üretiminde, toplam arz ve kullanımında artış görülmüştür. Peynir, süt tozu ve tereyağı ithalatında azalma görülürken, yoğurt ithalatında artış görülmüştür. Ayran ithalatı yapılmamaktadır. Peynir, yoğurt, ayran ve tereyağı ihracatında artış, süt tozu ihracatında azalma görülmüştür.

Süt**Süt Üretimi Arttı**

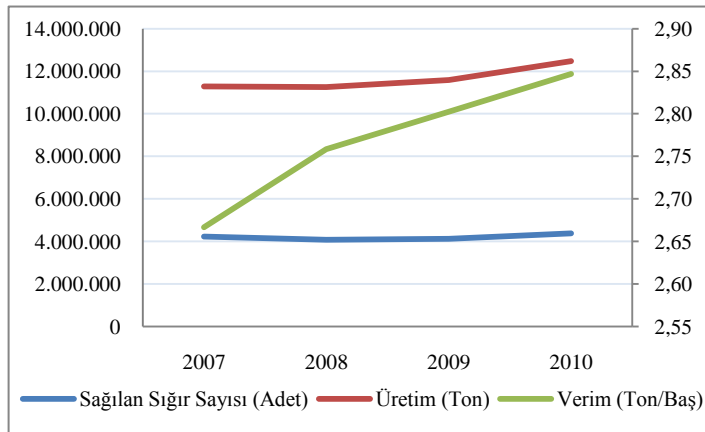
Türkiye'de süt üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre dünya genelinde görülen yavaşlamanın aksine %8,5 oranında artmış ve 13.605.600 ton olarak gerçekleşmiştir. Dünya genelinde inek sütü üretiminde görülen azalma mevsim şartlarındaki değişime bağlı iken bu faktör, Türkiye'de mera hayvancılığının geniş ölçekli olmaması nedeniyle belirleyici değildir (ASÜD, 2010). Türkiye toplam süt üretiminin %91,7'sini inek sütü, %6'sını koyun sütü, %2'sini keçi sütü ve %0,3'nü manda sütü oluşturmaktadır.

Tablo 10-Türkiye Süt Üretimi ve Sağılan Hayvan Sayısı

	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
Sağılan Sığır Sayısı (Adet)	4.229.440	4.080.243	4.133.148	4.384.130	4.493.733	4.673.483
Üretim (Ton)	11.279.340	11.255.176	11.583.313	12.480.107	12.807.140	13.366.160
Verim (Ton/Baş)	2,67	2,76	2,80	2,85	2,85	2,86
Sağılan Koyun-Keçi Sayısı (Adet)	12.373.616	11.639.859	11.238.680	13.166.147	14.087.777	14.341.357
Üretim (Ton)	1.020.074	956.442	926.429	1.089.643	1.183.373	1.204.674
Verim (Ton/Baş)	0,082	0,082	0,082	0,083	0,084	0,084
Sağılan Manda Sayısı (Adet)	30.460	31.440	32.361	35.726	36.441	37.024
Üretim (Ton)	30.375	31.422	32.443	35.851	36.550	37.172
Verim (Ton/Baş)	0,997	0,999	1,003	1,003	1,003	1,004
Toplam Sağılan Hayvan Sayısı (Adet)	16.633.516	15.751.542	15.404.189	17.586.003	18.617.951	19.051.863
Toplam Süt Üretimi (Ton)	12.329.789	12.243.040	12.542.186	13.605.600	14.027.063	14.608.006

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Sağılan Hayvan Sayısı Arttı

2010 yılı sonu itibariyle toplam sağılan hayvan sayısı bir önceki yıla göre %14 artışla 17 586 003 baş olmuştur. Büyükbaş hayvanlar arasında yer alan sağılan sığır sayısı 2010 yılında bir önceki yıla göre %6, sağılan koyun-keçi sayısı yine bir önceki yıla göre %17, manda sayısı da bir önceki yıla göre %10 oranında artmıştır.

Şekil 12- Türkiye'de Sağılan Hayvan Sayısı, Verim ve Üretim Miktarı

İçme Sütü

İçme Sütü Üretimi, Toplam Arz ve Kullanımı ve Dış Ticaret Azaldı

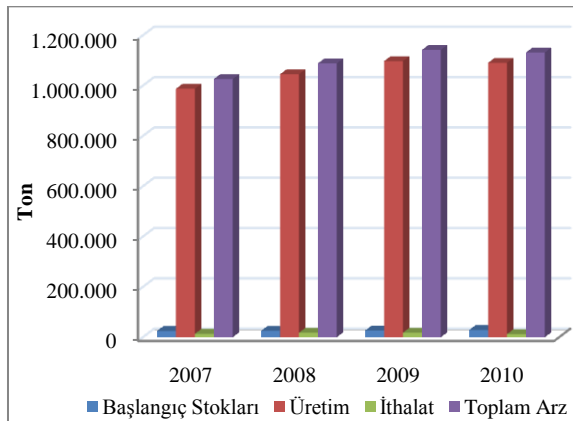
İçme sütü üretimi 2010 yılında 2009 yılına göre %0,6 oranında azalarak 1.091 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’de süt daha çok yoğurt, beyaz peynir ve ayran olarak tüketilirken; içme sütü tüketimi diğer ürünlere göre daha düşüktür. 2010 yılında toplam süt üretimindeki artışa bağlı olarak ithalat bir önceki yıla göre %32 oranında düşerek 12 bin ton, ihracat ise %12 oranında düşerek 3 bin ton olmuştur. 2010 yılında toplam arz bir önceki yıla göre % 0,9 oranında düşüşle 1.132 bin ton, toplam kullanım ise %0,8 oranındaki azalma ile 1.161 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’de içme sütü çoğunlukla tam yağlı süt olarak tüketilmektedir. Büyük işletmeler tarafından işlenmiş pastörize süt, sanayi sütünün % 10'unu oluşturmaktadır. Çoğunlukla bir litrelik karton ambalajlarda UHT sütü piyasaya sürülmekte olup, bu tip süte yönelik piyasa talebi giderek artmakta, ayrıca yağı azaltılmış ürünlerin pazarı büyümektedir (ASÜD, 2010).

Tablo 11- Türkiye İçme Sütü Arz ve Kullanımı 2007-2012

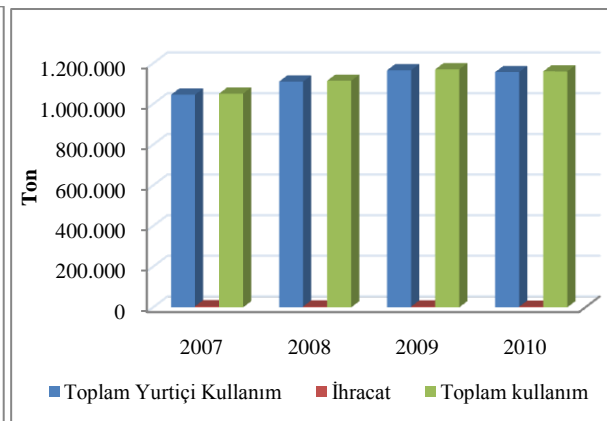
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
	Ton					
Başlangıç Stokları	25.098	25.356	26.475	28.878	29.170	29.855
Üretim	987.526	1.045.119	1.097.309	1.090.605	1.112.417	1.134.665
İthalat	13.517	17.741	18.035	12.242	12.300	12.500
Toplam Arz	1.026.140	1.088.217	1.141.820	1.131.725	1.153.887	1.177.020
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	1.046.088	1.110.659	1.166.786	1.157.451	1.180.242	1.203.402
İhracat	5.408	4.033	3.912	3.444	3.500	4.000
Toplam kullanım	1.051.496	1.114.692	1.170.698	1.160.895	1.183.742	1.207.402
Bitiş Stokları	25.356	26.475	28.878	29.170	29.855	30.381

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 13. Türkiye Toplam İçme Sütü Arzı

Şekil 14. Türkiye Toplam İçme Sütü Kullanımı

*Peynir***Peynir Üretimi, Toplam Arz, Kullanım İhracat Arttı, İthalat Azaldı**

Türkiye’de genel olarak beyaz peynir, kaşar, lor, tulum, mihalliç (kelle), çerkez, dil, otlu peynir, Antep, çeçil ve Urfa peynirleri üretilmektedir. Peynir üretimi modern işletmelerde ve küçük mandıra olarak tabir edilen işletmelerde yapılmaktadır.

TÜİK 2010 yılından itibaren süt ve süt ürünleri istatistiklerini aylık olarak ve temel süt ürünleri (içme sütü, peynir, yoğurt, ayran) olarak açıklamaya başlaması ve kategorilerin 2010 yılı ve öncesi yayımlanan kategoriler ile eşleşmemesi nedeniyle süt üretiminde %8,5’luk bir artış olurken peynir üretiminde 2010 yılına göre bir önceki yılda %74 gibi yüksek oranda bir artış olduğu görülmektedir. Peynir üretiminin genel seyrine bakıldığında ortalama %4 oranında bir artış olduğu görülmektedir. 2010 yılında toplam arz bir önceki yıla göre %69 oranında artarak 488.974 ton, toplam yurtiçi kullanım %77 oranında artarak 451.406 ton olarak gerçekleşmiştir. Bitiş stokları ise %0,7 oranında artarak 10.800 ton olmuştur.

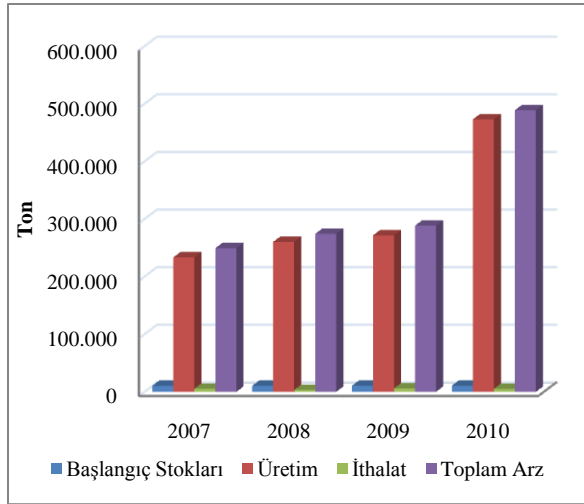
Türkiye’de en çok tüketilen peynir çeşidi beyaz peynirdir. Her yerde bulunmasına rağmen, beyaz peynir Trakya Bölgesi’ne mal edilir. Marmara Bölgesi’nde olduğu kadar, Ege ve Orta Anadolu’da da üretilen beyaz peynirin en ünlülerinden biri Çanakkale’nin Ezine ilçesinde üretilen Ezine peyniridir. Ezine peynirini ünlü yapan da keçi ve koyun sütü karışımından yapılmasıdır. En iyi tanınan peynirlerimizden olan kaşar peyniri, Kars, Erzurum, Muş gibi Doğu illerinde ve Kırklareli, Edirne, Tekirdağ gibi Batı illerinde çoğunlukla koyun sütünden üretilir. Muş, Bayburt, Tonya kaşarları ülkemizde olan yöresel peynirlerden bazılarıdır. Taze kaşar peyniri ise inek sütünden üretilen ve 75°C’de haşlanarak üretilen bir peynir çeşididir. Sarımsı beyaz-sarı, hafif tuzlu bir peynirdir. 2010 yılında ithalat bir önceki yıla göre%15 oranında azalarak 5.191 ton, ihracat ise %14,8 oranında artarak 26.768 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12- Türkiye’de Peynir Arz ve Kullanımı 2007-2012

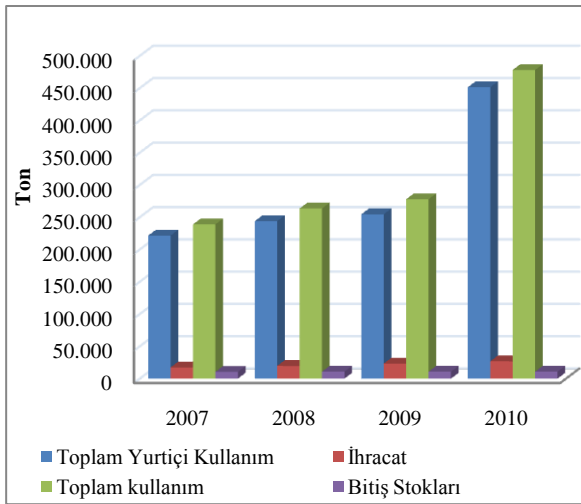
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
Başlangıç Stokları	10.658	10.537	10.747	10.726	10.800	11.201
Üretim	233.484	260.399	271.704	473.057	491.979	511.658
İthalat	5.343	3.344	6.139	5.191	5.300	5.400
Toplam Arz	249.485	274.280	288.590	488.974	508.079	528.259
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	221.570	243.873	254.545	451.406	469.878	488.999
İhracat	17.378	19.660	23.319	26.768	27.000	27.500
Toplam kullanım	238.948	263.533	277.864	478.174	496.878	516.499
Bitiş Stokları	10.537	10.747	10.726	10.800	11.201	11.760

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 15. Türkiye Toplam Peynir Arzı

Şekil 16. Türkiye Toplam Peynir Kullanımı

Süt Tozu

Süt Tozu Üretimi Arttı, Dış Ticareti Azaldı

Süt tozu pastacılıkta, bisküvide, şekerlemelerde ve dondurmada kullanılmaktadır. Bu alandaki işletmelerin çoğu çiğ süt ve süt tozu da üretmektedir. Süt tozu üretiminin desteklenmesi ile üretimde artış görülmüştür. Süt tozu üretimi 2010 yılında bir önceki yıla göre %25 oranında artarak 72.102 ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam arz %16 artarak 96.448 ton, toplam kullanım %14 artarak 81.657 ton, stoklar ise %28 oranında artarak 14.791 ton olmuştur.

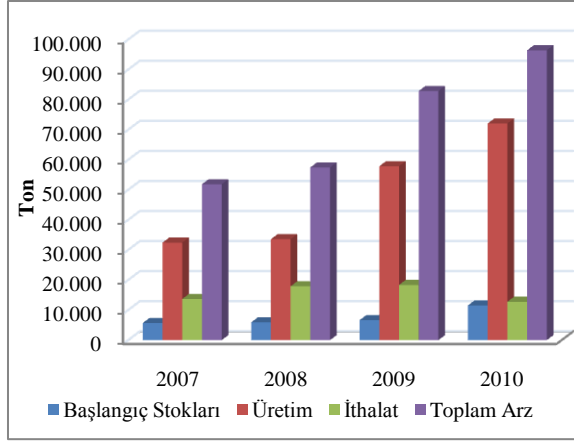
Türkiye’de süt ürünleri içerisinde en çok ithalatı yapılan ürünler arasında süt tozu yer almaktadır. 2008 yılında 17.926 ton süt tozu ithalatı yapılmakta iken, 2009 yılında süt tozu ithalatı 18.374 tona ulaşmıştır. 2010 yılında süt tozu üretimindeki %25’lik artışa paralel olarak 2010 yılında süt tozu ithalatı %30 azalarak 12.780 ton seviyelerine inmiştir. 2011 yılı Çiğ Sütün Değerlendirilmesine Yönelik Destekleme Uygulama Esasları Tebliğine göre süt tozu ithalatına sınırlama getirilmiş ve önceden ihracatın gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, belge kapsamında süt tozu üretim kotası olanlardan yurt içi alımın yapılmasına imkân bulunmaması durumunda ithalata izin verilmektedir (R.G. 4.03.2011/27864) Süt tozu ithalatı ağırlıklı olarak AB üyesi ülkeler başta olmak üzere, Ukrayna, ABD, Avustralya, Moldova ve İsviçre’den yapılmaktadır. İthal edilen süt tozu yurt içerisinde farklı ürünlerin (çikolata, bisküvi vb.) üretiminde kullanıldıktan sonra yurtiçinde kullanılmakla birlikte ihraç edilmektedir. Türkiye süt tozu ihracatı hala düşük seviyelerde olup %3 oranında azalarak 7.934 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 13- Türkiye Süt Tozu Arz ve Kullanımı 2007-2012

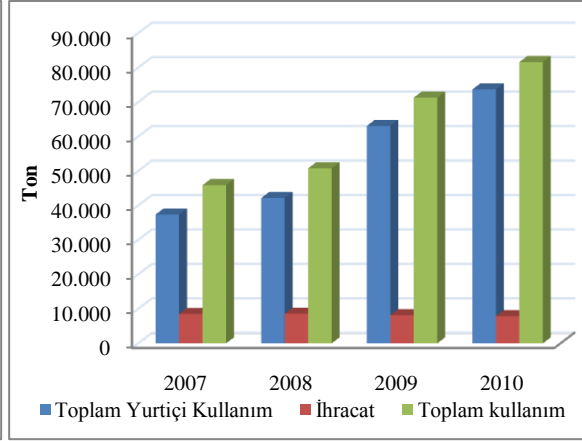
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
Başlangıç Stokları	5.733	5.939	6.655	11.566	14.791	14.992
Üretim	32.460	33.605	57.872	72.102	79.312	87.063
İthalat	13.692	17.926	18.374	12.780	12.600	12.500
Toplam Arz	51.885	57.470	82.901	96.448	106.703	114.555
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	37.411	42.195	63.128	73.723	83.711	91.135
İhracat	8.535	8.620	8.207	7.934	8.000	8.200
Toplam kullanım	45.946	50.815	71.335	81.657	91.711	99.335
Bitiş Stokları	5.939	6.655	11.566	14.791	14.992	15.220

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 17. Türkiye Toplam Süt Tozu Arzı

Şekil 18. Türkiye Toplam Süt Tozu Kullanımı

Yoğurt

Yoğurt Üretimi, Toplam Arz, Yurt İçi Kullanım ve İhracat Arttı

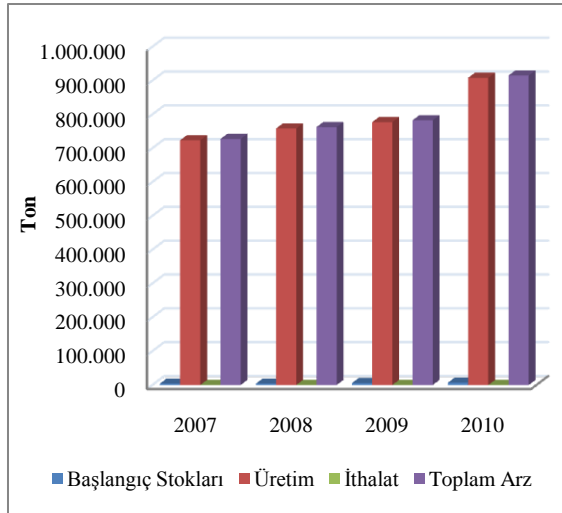
Yoğurt üretimi 2010 yılında 2009 yılına göre % 16,9 oranında artarak 908.269 ton olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında bir önceki yıla göre toplam arz ve toplam yurt içi kullanım birbirine paralel olarak yaklaşık %17 oranında artmıştır. 2010 yılında toplam arz 915.118 ton, toplam yurt içi kullanım 899.421 ton olarak gerçekleşmiştir. Bitiş stokları ise % 16 oranında artarak 7.863 olmuştur. 2010 yılı ihracatı bir önceki yıla göre %16 oranında artarak 7.834 ton olarak gerçekleşmiştir. Kayda değer bir ithalat miktarı görülmemekte ve ithalat miktarı ihracatın oldukça gerisinde seyretmektedir.

Tablo 14- Türkiye’de Yoğurt Arz ve Kullanımı 2007-2012

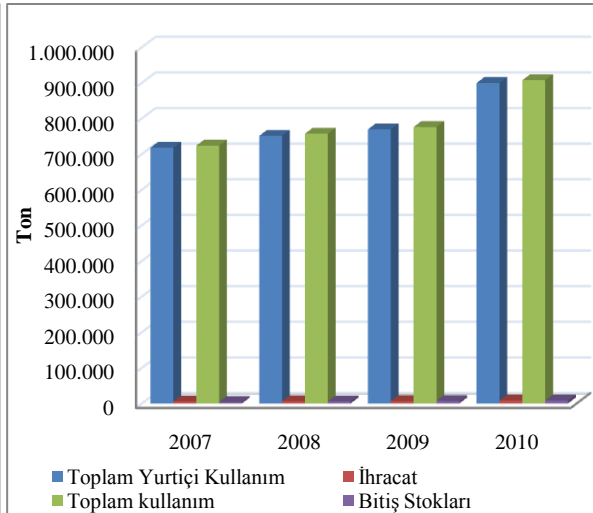
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
	Ton					
Başlangıç Stokları	3.958	4.038	5.552	6.806	7.863	9.231
Üretim	723.571	758.571	777.134	908.269	1.017.261	1.118.987
İthalat	13	26	12	43	45	47
Toplam Arz	727.542	762.636	782.697	915.118	1.025.170	1.128.266
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	717.862	750.929	769.150	899.421	1.007.939	1.110.545
İhracat	5.641	6.155	6.741	7.834	8.000	8.200
Toplam kullanım	723.503	757.084	775.891	907.255	1.015.939	1.118.745
Bitiş Stokları	4.038	5.552	6.806	7.863	9.231	9.521

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 19. Türkiye Toplam Yoğurt Arzı

Şekil 20. Türkiye Toplam Yoğurt Kullanımı

Ayran

Ayran Üretimi, Toplam Arz, Kullanım, Stoklar ve İhracat Arttı

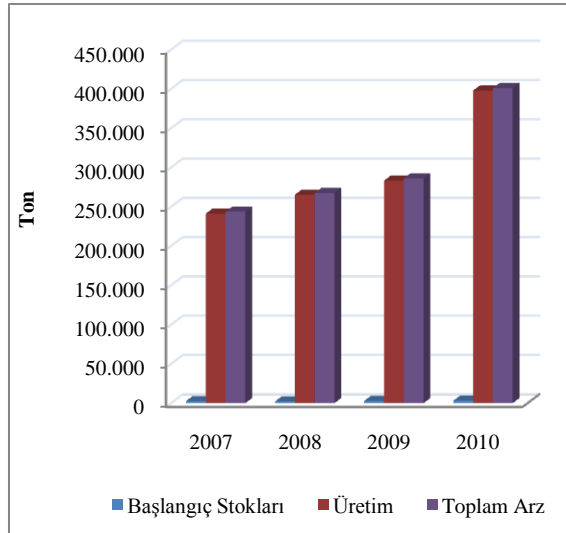
Türkiye ayran üretimi 2010 yılında 2009 yılına oranla %41 artarak 397.935 ton olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre 2010 yılında toplam arzda %40, toplam kullanımda %41, stoklarda ise %3 oranında artış olmuştur. 2010 yılında toplam arz 400.998 ton, toplam kullanım 393.836 ton ve stoklar ise 3.162 ton olmuştur. 2007-2010 yılları arasında ayran ithalatı bulunmamasıyla birlikte, 2010 yılında bir önceki yıla göre ayran ihracatı %133 oranında artarak 4.155 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15- Türkiye Ayran Arz ve Kullanımı 2007-2012

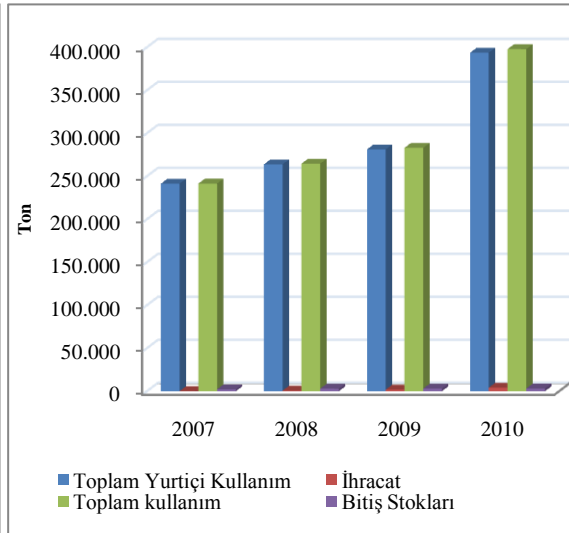
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
				Ton		
Başlangıç Stokları	2.599	2.264	2.897	3.063	3.162	3.225
Üretim	241.167	265.268	283.195	397.935	421.811	447.120
İthalat						
Toplam Arz	243.766	267.531	286.092	400.998	424.973	450.345
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	241.405	263.898	281.248	393.681	417.448	442.570
İhracat	97	736	1.782	4.155	4.300	4.500
Toplam kullanım	241.502	264.634	283.030	397.836	421.748	447.070
Bitiş Stokları	2.264	2.897	3.063	3.162	3.225	3.275

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 21. Türkiye Toplam Ayrar Arzı

Şekil 22. Türkiye Toplam Ayrar Kullanımı

Tereyağı

Tereyağı Üretimi Arttı, Dış Ticaret Azaldı

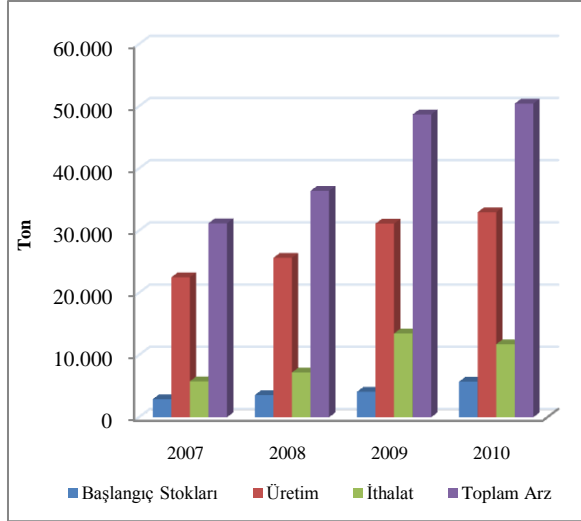
Türkiye tereyağı üretiminde 2007-2008 döneminde %14'lük yıllık büyüme görülürken, 2009'da %21'lik büyüme gerçekleşmiştir. Geçmiş yıllara göre 2010 yılında tereyağı üretiminde artış oranında azalma gözlenmesine rağmen bir önceki yıla göre % 6 oranında artış olarak üretim 32.978 tona ulaşmıştır. 2010 yılında toplam arz bir önceki yıla göre % 3,5 oranında artarak 50 bin ton, toplam kullanım % 3,4 oranında artarak 44 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Bitiş stokları ise % 4,8 oranında artmış ve 6 bin ton olmuştur. Türkiye'nin süt ürünleri ithalatında öncelikli ürünler arasında yer alan tereyağının, yurtiçi üretimindeki artışa bağlı olarak 2010 yılı ithalatı bir önceki yıla göre %13 oranında azalarak yaklaşık 12 bin olurken, ihracatı %18 oranında artarak sadece 213 ton olmuştur.

Tablo 16- Türkiye'de Tereyağı Arz ve Kullanımı 2007-2012

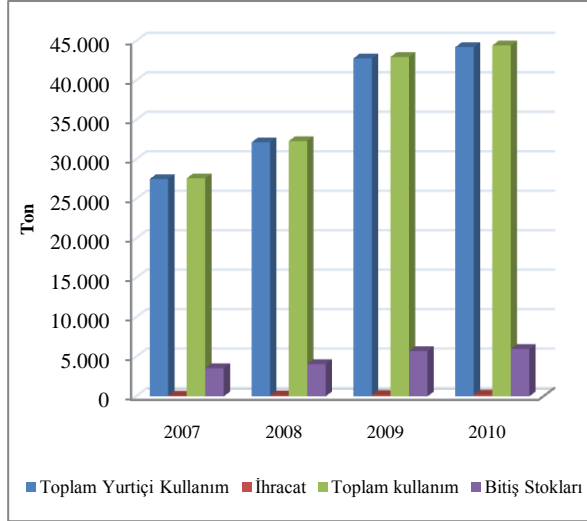
	2007	2008	2009	2010	2011/a	2012/b
ARZ						
			Ton			
Başlangıç Stokları	2.907	3.579	4.099	5.722	5.997	6.360
Üretim	22.512	25.644	31.137	32.978	34.928	36.993
İthalat	5.785	7.200	13.477	11.744	11.800	11.850
Toplam Arz	31.204	36.423	48.713	50.444	52.725	55.203
KULLANIM						
Toplam Yurtiçi Kullanım	27.529	32.183	42.811	44.234	46.145	48.151
İhracat	97	141	180	213	220	225
Toplam kullanım	27.626	32.324	42.991	44.447	46.365	48.376
Bitiş Stokları	3.579	4.099	5.722	5.997	6.360	6.827

a/Tahmin, b/Öngörü (TEPGE Hesapları)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, TEPGE Hesapları

Şekil 23. Türkiye Toplam Tereyağı Arzı

Şekil 24. Türkiye Toplam Tereyağı Kullanımı

TÜRKİYE'DE TAHMİN VE ÖNGÖRÜ: 2011-2012

Türkiye'de yıllar itibari ile sağılan hayvan sayısında ki artışa bağlı olarak süt ve süt ürünleri üretim miktarında artış olması tahmin edilmektedir.

İçme Sütü

Toplam içme sütü üretimi 2011 yılında 1.090.605 ton, 2012 yılında ise 1.112.417 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre içme sütü toplam arzında %1,9 oranında artışla 1.153.887 ton, toplam kullanımda %1,9 oranında artışla 1.180.242 ton, bitiş stoklarında ise %2,35 oranında artışla 29.855 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre içme sütü toplam arzında %2,4 oranında artışla 1.177.020 ton, toplam kullanımda %1,9 oranında artışla 1.203.402 ton, bitiş stoklarında ise %1,8 oranında artışla 30.381 bin ton olması beklenmektedir. 2011 yılı ithalatının %0,5 artışla 12.300 ton, ihracatının ise %1,6 artışla 3.500 ton, 2012 yılında ise ithalatın yine aynı oranda artarak 12.500 ton, ihracatın %14 artışla 4.000 ton olması beklenmektedir.

Peynir

Toplam peynir üretimi 2011 yılında 491.979 ton, 2012 yılında 511.658 ton olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre toplam peynir arzının %3,91 oranında artarak 508.079 ton, toplam kullanımın %4,1 oranında artarak 469.878 ton, bitiş stoklarının ise %3,7 oranında artarak 11.201 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre toplam peynir arzının %3,9 oranında artarak 528.259 ton, toplam kullanımın %4,1 oranında artarak 488.999 ton, bitiş stoklarının ise %4,9 oranında artarak 11.76 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında ithalatın %2 oranında artarak 5.300 ton, ihracatın ise %0,9 artarak 27.000 ton, 2012 yılında ithalatın %1,9 oranında artarak 5.400 ton, ihracatın %1,8 artarak 27.500 olması beklenmektedir.

Süt Tozu

Toplam süt tozu üretiminin 2011 yılında 79.312 ton, 2012 yılında ise %9,8 oranında artarak 87.063 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre süt tozu toplam arzının %10,6 oranında artarak 106.703 ton, toplam kullanım %13,5 oranında artarak 83.711 ton, bitiş stoklarının ise %1,5 oranında artarak 14.992 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre süt tozu toplam arzının %7,4 oranında artarak 114.555 ton, toplam kullanımın %8,9 oranında artarak 91.135 ton, bitiş stoklarının ise %1,5 oranında artarak 15.220 ton olması beklenmektedir. 2011 yılı ithalatının %1,4 oranında azalarak 12.600 ton, ihracatın %0,8 oranında artarak 8.000 ton, 2012 yılında ise ithalatın %0,8 oranında azalarak 12.500 ton, ihracatın %2,5 oranında artarak 8.200 ton olması beklenmektedir.

Yoğurt

Toplam yoğurt üretiminin 2011 yılında 1.017.261 ton, 2012 yılında ise %10 oranında artarak 1.118.978 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre toplam yoğurt arzının %12 oranında artarak 1.025.170 ton, toplam kullanımın %12 artarak 1.007.939 ton, bitiş stoklarının %17 oranında artarak 9.231 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre toplam yoğurt arzının %10 artarak 1.128.266 ton, toplam kullanımın %10 oranında artarak 1.110.545 ton, bitiş stoklarının %3 oranında artarak 9.521 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında ithalatın %5,39 oranında artarak 45 ton, ihracatın %2,12 oranında artarak 8.000 ton, 2012 yılında ise ithalatın %2,12 oranında artarak 47 ton, ihracatın %2,5 oranında artarak 8.200 ton olması beklenmektedir.

Ayran

Toplam ayran üretiminin 2011 yılında 421.811 ton, 2012 yılında ise 447.120 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre toplam ayran arzının %5,9 oranında artarak 424.973 ton, toplam kullanımın %6 oranında artarak 417.448 ton, bitiş stoklarının ise %2 oranında artarak 3.225 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre toplam ayran arzının %5,9 oranında artarak 450.345 ton, toplam kullanımın %6 oranında artarak 442.570 ton, bitiş stoklarının ise %1,5 oranında artarak 3.275 ton olması beklenmektedir. Ayran ithalatı yapılmamaktadır. 2011 yılı ihracatında %3,5 oranında artışla 4.300 ton, 2012 yılı ihracatında %4,7 oranında artışla 4.500 ton olması beklenmektedir.

Tereyağı

Toplam tereyağı üretiminin 2011 yılında 34.928 ton, 2012 36.993 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında bir önceki yıla göre toplam tereyağı arzının %4,5 oranında artarak 52.725 ton, toplam kullanımın %4,7 oranında artarak 46.145 ton, bitiş stoklarının ise %6 oranında artarak 6.360 ton olması beklenmektedir. 2012 yılında ise bir önceki yıla göre toplam ayran arzın %4,7 oranında artarak 55.203 ton, toplam kullanımın %4,4 oranında artarak 48.151 ton, bitiş stoklarının ise %7,34 oranında artarak 6.827 ton olması beklenmektedir. 2011 yılında ithalatın %0,5 oranında artarak 11.800 ton, ihracatın %3,3 oranında artarak 220 ton, 2012 yılında ise ithalatın %0,4 oranında artarak 11.850 ton, ihracatın %2,2 oranında artarak 225 ton olması beklenmektedir.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1 - Dünya Toplam Süt Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011 (Bin Ton)

Ülkeler	Inek Sütü Ürt.	Toplam Üretim	Toplam İthalat	Toplam İhracat	Toplam Yurtiçi Tüketim
2007					
Dünya	436.783	504.733	312	396	504.651
Arjantin	9.55	9.55	0	10	9.54
Avustralya	9.87	9.87	2	82	9.79
Brezilya	26.75	26.75	5	2	26.753
Çin	35.252	36.334	4	46	36.292
AB-27	131	136.874	12	156	136.73
Japonya	8.007	8.007	0	0	8.007
Güney Kore.	2.188	2.188	0	0	2.188
Meksika	10.657	10.829	95	2	10.922
Yeni Zelanda	15.64	15.64	0	76	15.564
Rusya	32.2	32.2	120	5	32.315
Ukrayna	11.997	12.262	0	4	12.26
ABD	84.211	84.211	0	0	84.211
2008					
Dünya	434.954	502.033	257	431	501.86
Arjantin	10.01	10.01		23	9.987
Avustralya	9.5	9.5	6	69	9.437
Brezilya	27.82	27.82	1	6	27.815
Çin	34.3	35.45	8	38	35.42
AB-27	133.8	137.848	7	166	137.689
Japonya	7.982	7.982			7.982
Güney Kore.	2.139	2.139			2.139
Meksika	10.907	11.077	63	5	11.135
Yeni Zelanda	15.141	15.141	0	92	15.049
Rusya	32.5	32.5	100	5	32.595
Ukrayna	11.524	11.762		16	11.747
ABD	86.174	86.174			86.174
2009					
Dünya	435.52	504.99	269	464	504.815
Arjantin	10.35	10.35		22	10.328
Avustralya	9.326	9.326	7	74	9.259
Brezilya	28.795	28.795	1	30	28.766
Çin	28.445	29.625	13	20	29.618
AB-27	133.7	137.72	16	171	137.565
Japonya	7.91	7.91			7.91
Güney Kore.	2.11	2.11			2.11
Meksika	10.866	11.036	45	5	11.076
Yeni Zelanda	17.397	17.397	2	98	17.301
Rusya	32.6	32.6	100	22	32.697
Ukrayna	11.37	11.61		18	11.593
ABD	85.874	85.874			85.874
2010					
Dünya	440.332	512.708	335	541	512.503
Arjantin	10.6	10.6		22	10.578
Avustralya	9.4	9.4	10	76	9.334
Brezilya	29.948	29.948	1	40	29.909
Çin	29.1	30.328	15	22	30.321
AB-27	134.2	138.22	10	200	138.03
Japonya	7.79	7.79			7.79
Güney Kore.	2.103	2.103			2.103
Meksika	11.176	11.342	46	9	11.379
Yeni Zelanda	16.897	16.897	2	127	16.772
Rusya	31.74	31.74	150	15	31.875
Ukrayna	10.95	11.192		20	11.173
ABD	87.45	87.45			87.45
2011*					
Dünya	448.515	523.247	342	551	523.049
Arjantin	11.07	11.07		25	11.045
Avustralya	9.7	9.7	11	78	9.633
Brezilya	30.846	30.846	2	45	30.803
Çin	30.5	31.78	17	23	31.774
AB-27	134.7	138.72	0	200	138.53
Japonya	7.8	7.8			7.8
Güney Kore.	2.097	2.097			2.097
Meksika	11.33	11.5	46	11	11.535
Yeni Zelanda	18.642	18.642	2	130	18.514
Rusya	31.4	31.4	150	10	31.54
Ukrayna	10.57	10.812		20	10.793
ABD	88.69	88.69			88.69

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA) *Tahmin

Ek Tablo 2- Dünya Toplam Süt Kullanımı: 2007-2011 (Bin Ton)

Ülkeler	2007			Toplam Tüketim
	Hayvan Besisi İçin Kullanılan	İçme Sütü Tüketimi	Sanayi Kullanımı	
Dünya	6.447	167.928	330.276	504.651
Avustralya	-	2.162	7.628	9.790
Brezilya	531	10.170	16.052	26.753
Çin	-	14.820	21.472	36.292
AB-27	-	33.334	103.396	136.73
Japonya	84	4.521	3.402	8.007
G.Kore	-	1.654	534	2.188
Meksika	-	4.275	6.647	10.922
Y.Zelanda	45	360	15.159	15.564
Rusya	2.7	12	17.615	32.315
Ukrayna	1.262	3.641	7.357	12.260
ABD	494	27.71	56.007	84.211
Dünya	5.228	165.706	330.926	501.86
Avustralya	-	2.205	7.232	9.437
Brezilya	460	10.684	16.671	27.815
Çin	12	14.581	20.827	35.420
AB-27	-	33.744	103.945	137.689
Japonya	82	4.442	3.458	7.982
G.Kore	-	1.702	437	2.139
Meksika	-	4.263	6.872	11.135
Y.Zelanda	45	345	14.659	15.049
Rusya	2.700	12.100	17.795	32.595
Ukrayna	1.030	3.520	7.197	11.747
ABD	489	28.096	57.589	86.174
Dünya	5.234	164.579	335.002	504.815
Avustralya	-	2.272	6.987	9.259
Brezilya	500	10.895	17.371	28.766
Çin	10	11.791	17.817	29.618
AB-27	-	33.7	103.865	137.565
Japonya	76	4.264	3.570	7.910
G.Kore	-	1.702	408	2.110
Meksika	-	2.021	9.055	11.076
Y.Zelanda	45	331	16.925	17.301
Rusya	2.69	12.114	17.893	32.697
Ukrayna	1.02	3.483	7.090	11.593
ABD	499	28.250	57.125	85.874
Dünya	4.903	165.565	342.035	512.503
Avustralya	-	2.300	7.034	9.334
Brezilya	550	11.234	18.125	29.909
Çin	-	12.01	18.311	30.321
AB-27	-	33.85	104.18	138.03
Japonya	70	4.140	3.580	7.790
G.Kore	-	1.685	418	2.103
Meksika	-	2.276	9.103	11.379
Y.Zelanda	45	340	16.387	16.772
Rusya	2.45	11.695	17.73	31.875
Ukrayna	963	3.290	6.920	11.173
ABD	435	27.900	59.115	87.450
Dünya	4.920	170.555	347.574	523.049
Avustralya	-	2.350	7.283	9.633
Brezilya	600	11.503	18.70	30.803
Çin	-	12.50	19.274	31.774
AB-27	-	33.90	104.63	138.53
Japonya	70	4.080	3.650	7.800
G.Kore	-	1.680	417	2.097
Meksika	-	2.307	9.228	11.535
Y.Zelanda	45	340	18.129	18.514
Rusya	2.450	11.50	17.59	31.540
Ukrayna	930	3.170	6.693	10.793
ABD	435	28.255	60	88.690

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 3- Dünya Peynir Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2010 (Bin Ton)

Ülkeler	Arz			Kullanım		
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat	İhracat	Yurtiçi Tüketim	Senesonu Stokları
2007						
Dünya	545	14.721	1.041	1.305	14.458	544
AB-25	-	6.76	83	534	6.309	-
ABD	371	4.435	161	100	4.505	362
Brezilya	-	580	4	8	576	-
Arjantin	30	520	3	45	473	35
Kanada	62	308	26	9	319	68
Avustralya	21	360	64	212	215	18
Y.Zelanda	32	331	6	309	28	32
Meksika	-	184	86	4	266	-
2008						
Dünya	544	14.299	1.017	1.226	14.051	583
AB-25	-	6.8	83	490	6.393	-
ABD	362	4.496	137	131	4.478	386
Brezilya	-	607	5	7	605	-
Arjantin	35	525	3	36	488	39
Kanada	68	285	26	10	310	59
Avustralya	18	344	70	202	215	15
Y.Zelanda	32	288	4	247	22	55
Meksika	-	188	68	5	251	-
2009						
Dünya	583	14.397	989	1.236	14.116	617
AB-25	-	6.81	81	510	6.381	-
ABD	386	4.57	131	108	4.54	439
Brezilya	-	614	16	6	624	-
Arjantin	39	530	3	48	495	29
Kanada	59	291	24	9	318	47
Avustralya	15	321	65	162	220	19
Y.Zelanda	55	308	6	290	24	55
Meksika	-	242	73	4	311	-
2010						
Dünya	617	14.78	1	1.376	14.385	636
AB-25	-	6.97	78	603	6.445	-
ABD	439	4.734	109	173	4.634	475
Brezilya	-	648	16	4	660	-
Arjantin	29	540	4	45	500	28
Kanada	47	297	24	9	317	42
Avustralya	19	319	75	165	225	23
Y.Zelanda	55	268	6	265	24	40
Meksika	-	264	80	6	338	-

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

Ek Tablo 4- Dünya Süt Tozu Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2011 (Bin Ton)

Ülkeler	Arz			Kullanım		
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat	İhracat	Yurt İçi Tüketim	Senesonu Stokları
2007						
Dünya	130	3679	433	1468	2662	112
Arjantin	20	186	2	117	59	32
Avustralya	34	135	11	130	27	23
Şili	3	53	0	10	44	2
AB-27		776	2	366	412	0
Endonezya	5	47	27		74	5
Yeni Zelanda	39	671	1	670	1	40
ABD	1	14	20	11	23	1
Çin		1150	59	72	1137	
2008						
Dünya	112	3803	404	1606	2437	276
Arjantin	32	200	1	138	75	20
Avustralya	23	142	13	111	27	40
Şili	2	80	0	15	50	17
AB-27		840	1	485	356	0
Endonezya	5	48	44		91	6
Yeni Zelanda	40	651	1	621	1	70
ABD	1	23	16	24	15	1
Çin		1120	46	62	984	120
2009						
Dünya	276	3559	617	1660	2564	228
Arjantin	20	210	1	157	54	20
Avustralya	40	137	15	133	28	31
Şili	17	55	2	14	50	10
AB-27		790	1	463	328	0
Endonezya	6	56	50		106	6
Yeni Zelanda	70	768	1	818	1	20
ABD	1	27	18	9	36	1
Çin	120	977	177	10	1154	110
2010						
Dünya	228	3667	724	1651	2790	178
Arjantin	20	220	2	170	55	17
Avustralya	31	120	15	110	29	27
Şili	10	63	1	14	51	9
AB-27		760	0	430	330	0
Endonezya	6	62	50		112	6
Yeni Zelanda	20	850	1	860	1	10
ABD	1	28	6	8	26	1
Çin	110	1000	320	3	1347	80
2011*						
Dünya	178	3834	840	1708	2996	148
Arjantin	17	260	1	200	58	20
Avustralya	27	130	15	120	30	22
Şili	9	68	1	14	52	12
AB-27		750	0	420	330	0
Endonezya	6	68	60		127	7
Yeni Zelanda	10	900	1	885	1	25
ABD	1	30	7	8	29	1
Çin	80	1050	430	3	1507	50

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 5- Dünya Tereyağı Arz Kullanım ve Ticareti: 2007-2010 (Bin Ton)

Ülkeler	Arz			Kullanım		
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat	İhracat	Yurt İçi Tüketim	Senesonu Stokları
2007						
Dünya	405	7.594	438	1093	7.281	201
Avustralya	9	117	13	80	55	4
AB-27	122	2.053	93	216	2.006	46
Japonya	22	75	11	439	92	16
Yeni Zelanda	60	442	1	5	26	38
Rusya	10	300	130	40	420	15
ABD	49	695	17		651	70
2008						
Dünya	201	7.881	357	725	7.474	240
Avustralya	4	111	20	58	64	13
AB-27	46	2.04	66	153	1.946	53
Japonya	16	72	18	0	83	23
Yeni Zelanda	38	422	2	369	23	70
Rusya	15	305	150	5	453	12
ABD	70	746	17	89	690	54
2009						
Dünya	240	8.041	345	814	7.541	271
Avustralya	13	118	18	83	60	6
AB-27	53	2.03	63	169	1.874	103
Japonya	23	81	0		74	30
Yeni Zelanda	70	482	1	489	18	46
Rusya	12	246	107	4	349	12
ABD	54	714	17	18	707	60
2010						
Dünya	271	8.174	305	805	7.768	177
Avustralya	6	110	19	66	61	8
AB-27	103	1.98	65	200	1.895	53
Japonya	30	78	7		85	30
Yeni Zelanda	46	453	1	450	20	30
Rusya	12	240	90	3	332	7
ABD	60	694	16	56	675	39
2011*						
Dünya	176	8.423	297	788	7.9	208
Avustralya	8	113	20	72	62	7
AB-27	53	1.975	65	165	1.88	48
Japonya	30	78	2		80	30
Yeni Zelanda	30	500	1	461	20	50
Rusya	7	252	90	4	335	10
ABD	39	718	16	50	675	48

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 6- Seçilmiş Ülkelerde Süt Sığır Varlığı: 2007-2011 (Bin Baş)

	2007	2008	2009	2010	2011*
KUZEY AMERİKA					
Kanada	995	985	979	981	980
Meksika	6.01	6.204	6.4	6.56	6.65
ABD	9.189	9.315	9.201	9.111	9.125
Ara Toplam	16.194	16.504	16.58	16.652	16.755
GÜNEY AMERİKA					
Arjantin	2.15	2.15	2.1	2.1	2.1
Brezilya	15.925	16.7	17.2	17.6	18.2
Ara Toplam	18.075	18.85	19.3	19.7	20.3
AB - 27	24.178	24.176	24.192	23.662	23.5
ESKİ SOVYETLER BİRLİĞİ					
Rusya	9.91	9.8	9.53	9.2	8.975
Ukrayna	3.221	3.096	2.856	2.758	2.69
Ara Toplam	13.131	12.896	12.386	11.958	11.665
GÜNEY ASYA					
Hindistan	38	38.5	42.6	43.6	44.9
Asya					
Çin	8.755	8.575	7.115	7.35	7.63
Japonya	871	862	848	830	825
Ara Toplam	9.626	9.437	7.963	8.18	8.455
OKYANUSYA					
Avustralya	1.8	1.64	1.676	1.63	1.65
Yeni Zelanda	4.163	4.2	4.597	4.753	4.85
Ara Toplam	5.963	5.84	6.273	6.383	6.5
TOPLAM	125.167	126.203	129.294	130.135	132.075

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 7- Seçilmiş Ülkelerde İnek Sütü Üretimi 2007-2011 (Bin Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011*
KUZEY AMERİKA					
Kanada	8.212	8.27	8.28	8.35	8.35
Meksika	10.657	10.907	10.866	11.176	11.33
ABD	84.211	86.174	85.874	87.45	88.69
Ara Toplam	103.08	105.351	105.02	106.976	108.37
GÜNEY AMERİKA					
Arjantin	9.55	10.01	10.35	10.6	11.07
Brezilya	26.75	27.82	28.795	29.948	30.846
Ara Toplam	36.3	37.83	39.145	40.548	41.916
AVRUPA BİRLİĞİ					
Ara Toplam	132.604	133.848	133.7	134.2	134.7
ESKİ SOVYETLER BİRLİĞİ					
Rusya	32.2	32.5	32.6	31.74	31.4
Ukrayna	11.997	11.524	11.37	10.95	10.57
Ara Toplam	44.197	44.024	43.97	42.69	41.97
GÜNEY ASYA					
Hindistan	42.89	44.5	48.16	50.3	52.5
Ara Toplam	42.89	44.5	48.16	50.3	52.5
ASYA					
Çin	35.252	34.3	28.445	29.1	30.5
Japonya	8.007	7.982	7.91	7.79	7.8
Ara Toplam	43.259	42.282	36.355	36.89	38.3
OKYANUSYA					
Avustralya	9.87	9.5	9.326	9.4	9.7
Yeni Zelanda	15.64	15.141	17.397	16.897	18.642
Ara Toplam	25.51	24.641	26.723	26.297	28.342
TOPLAM	427.84	432.476	433.073	437.901	446.098

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 8- Başlıca Ülkelerde Kişi Başına Süt ve Süt Ürünleri Tüketimi 2007-2011 (Kişi/Kg/Yıl)

	2007	2008	2009	2010	2011*
ARJANTİN					
İçme Sütü	46,93	48,27	47,89	48,56	49,22
Tereyağı	1,12	1,13	1,03	0,99	0,99
Peynir	11,68	11,93	12,09	12,14	12,23
Süt Tozu	1,46	1,83	1,69	1,72	1,76
AVUSTURYA					
İçme Sütü	103,94	106,17	108,25	108,14	107,73
Tereyağı	2,83	3,10	3,16	3,15	3,13
Peynir	10,23	10,11	9,99	9,95	9,88
Süt Tozu	1,29	1,27	1,25	1,27	1,26
BREZİLYA					
İçme Sütü	50,40	50,86	50,10	49,86	51,55
Tereyağı	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
Peynir	2,93	3,04	3,07	3,18	3,29
Süt Tozu	2,56	2,58	2,61	2,68	2,74
KANADA					
İçme Sütü	92,92	93,92	91,23	91,54	90,87
Tereyağı	2,35	2,63	2,64	2,67	2,64
Peynir	9,60	9,26	9,18	9,22	9,27
ÇİN					
İçme Sütü	9,16	9,58	11,28	12,35	13,76
Tereyağı	0,09	0,10	0,10	0,11	0,11
Peynir	0,23	0,24	0,24	0,25	0,26
AB					
İçme Sütü	67,85	68,60	68,65	66,99	66,47
Tereyağı	4,08	3,96	3,94	3,91	3,90
Peynir	12,84	13,00	12,89	13,03	13,18
Süt Tozu	0,84	0,72	0,66	0,64	0,64
HİNDİSTAN					
İçme Sütü	36,82	38,08	38,46	40,81	41,65
Tereyağı	2,88	3,11	3,30	3,65	3,81
JAPONYA					
İçme Sütü	35,52	34,95	33,91	33,74	33,65
Tereyağı	0,72	0,68	0,59	0,64	0,66
Peynir	2,11	1,84	1,81	1,90	1,98
MEKSİKA					
İçme Sütü	38,88	38,35	39,31	40,11	40,78
Tereyağı	2,58	2,06	1,98	2,00	2,02
Peynir	2,42	2,26	2,61	2,62	2,65
Süt Tozu	1,34	1,40	1,34	1,41	1,44
YENİ ZELANDA					
İçme Sütü	84,16	79,94	79,08	78,20	75,79
Tereyağı	5,81	5,04	5,11	5,01	4,90
Peynir	5,87	4,94	4,98	5,13	4,87
Süt Tozu	0,24	0,24	0,24	0,25	0,21
RUSYA					
İçme Sütü	85,29	86,40	86,84	87,72	88,57
Tereyağı	2,99	3,23	2,94	3,07	3,14
Peynir	4,80	5,36	5,27	5,35	5,45
Süt Tozu	0,82	0,93	0,69	0,71	0,74
İSVİÇRE					
İçme Sütü	98,39	98,73	98,43	97,60	96,98
Tereyağı	6,05	6,02	5,91	5,97	5,91
Peynir	18,54	18,92	19,24	19,29	19,42
UKRAYNA					
İçme Sütü	79,16	77,02	77,66	80,10	84,63
Tereyağı	2,11	1,79	1,96	2,08	2,13
Peynir	4,22	4,05	4,01	4,19	4,44
Süt Tozu	0,26	0,20	0,26	0,26	0,28
ABD					
İçme Sütü	95,26	90,07	89,29	88,98	88,52
Tereyağı	2,13	2,21	2,21	2,30	2,23
Peynir	14,71	14,61	14,66	14,94	14,93

Kaynak: Gıda ve Tarım Politikaları Araştırma Enstitüsü, Dünya Tarım Tahminleri 2010 (Fapri)

*Tahmini

Ek Tablo 9-Başlıca Ülkelerde Sığır Başına Ortalama Süt Üretimi: 2007-2011 (Ton/Baş)

	2007	2008	2009	2010	2011*
KUZEY AMERİKA					
Kanada	8,25	8,4	8,46	8,51	8,52
Meksika	1,77	1,76	1,7	1,7	1,7
ABD	9,16	9,25	9,33	9,6	9,72
GÜNEY AFRİKA					
Arjantin	4,44	4,66	4,93	5,05	5,27
Brezilya	1,68	1,67	1,67	1,7	1,69
AB-27	5,48	5,54	5,53	5,67	5,73
ESKİ SOVYETLER BİRLİĞİ					
Rusya	3,25	3,32	3,42	3,45	3,5
Ukrayna	3,72	3,72	3,98	3,97	3,93
GÜNEY AFRİKA					
Hindistan	1,13	1,16	1,13	1,15	1,17
ASYA					
Çin	4,03	4	4	3,96	4
Japonya	9,19	9,26	9,33	9,39	9,45
OKYANUSYA					
Avustralya	5,48	5,79	5,56	5,77	5,88
Yeni Zelanda	3,76	3,61	3,78	3,56	3,84

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı, Ekonomik Araştırma Servisi ve Dış Ülkeler Tarım Servisi, Zaman Serileri (USDA)

*Tahmin

Ek Tablo 10- Dünya Tereyağı Fiyatları 2009-2010 (\$/Ton)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ABD												
2009	2,92	2,41	2,37	2,47	2,57	2,66	2,69	2,59	2,68	2,57	2,70	2,98
2010	3,27	2,94	3,02	3,14	3,28	3,50	3,44	3,82	4,03	4,67	4,84	4,62
AVRUPA YÜKSEK FOB												
2009	2,89	2,74	2,76	2,90	2,99	3,14	3,23	3,35	3,59	4,43	5,33	5,41
2010	4,54	4,03	4,05	4,28	4,65	4,73	4,93	5,10	5,05	5,37	5,43	5,10
AVRUPA DÜŞÜK FOB												
2009	2,55	2,56	2,20	2,65	2,78	2,85	3,00	3,18	3,45	4,00	5,33	4,65
2010	4,25	3,70	3,78	3,94	4,30	4,18	4,68	4,79	4,83	5,03	4,94	4,75

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı Dış Ülkeler Tarım Servisi Süt Et ve Kütmes Hayvanları Bölümü (USDA)

Ek Tablo 11- Dünya Yağlı Süt Tozu Fiyatları 2009-2010 (\$/Ton)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ABD												
2009	2,61	2,40	2,38	2,49	2,62	2,56	2,54	2,59	2,80	3,04	3,28	3,26
2010	3,28	3,15	3,27	3,28	3,47	3,55	3,55	3,56	3,66	3,72	3,73	3,75
AVRUPA YÜKSEK FOB												
2009	2,55	2,29	2,31	2,45	2,60	2,70	2,70	2,76	2,99	3,58	4,08	3,98
2010	3,61	3,49	3,45	3,68	3,90	3,65	3,73	3,76	3,65	3,94	3,76	3,85
AVRUPA DÜŞÜK FOB												
2009	2,26	2,05	2,15	2,20	2,43	2,58	2,60	2,65	2,80	3,33	3,78	3,68
2010	3,46	3,25	3,28	3,34	3,52	3,43	3,50	3,49	3,38	3,67	3,53	3,61

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı Dış Ülkeler Tarım Servisi Süt Et ve Kütmes Hayvanları Bölümü

Ek Tablo 12- Dünya Yağsız Süt Tozu Fiyatları 2009-2010 (\$/Ton)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ABD												
2009	1,87	1,84	1,81	1,80	1,80	1,83	1,86	1,86	1,92	2,10	2,27	2,46
2010	2,80	2,91	2,52	2,31	2,48	2,75	2,87	2,72	2,54	2,50	2,59	2,62
AVRUPA YÜKSEK FOB												
2009	2,35	2,21	2,19	2,25	2,30	2,40	2,40	2,40	2,59	3,03	3,50	3,30
2010	3,03	2,83	2,88	3,10	3,32	3,06	3,05	3,05	3,03	3,23	3,00	3,08
AVRUPA DÜŞÜK FOB												
2009	1,96	1,98	1,93	2,03	2,12	2,29	2,30	2,33	2,45	2,71	3,24	3,06
2010	2,78	2,63	2,65	2,78	3,00	2,71	2,84	2,80	2,74	2,98	2,65	2,75

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı Dış Ülkeler Tarım Servisi Süt Et ve Kümes Hayvanları Bölümü (USDA)

Tablo 13- Bazı Avrupa Ülkelerinde Sığır Sütü Üretimi (Bin Ton)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
AB 27								132.543				
AB 25							131.332	130.647				
AB 15	114.680	114.141	114.667	114.644	115.224	114.090	114.510	113.846	114.025	115.190	115.472	117.420
Belçika	3.264	3.124	3.088	2.895	2.829	2.845	2.868	2.837	2.879	2.849	2.954	3.067
Bulgaristan								789	758	681	579	539
Çek Cumhuriyeti						2.566	2.546	2.393	2.446	2.433	2.354	2.317
Danimarka	4.455	4.520	4.418	4.454	4.540	4.434	4.449	4.492	4.515	4.586	4.741	4.818
Almanya	26.783	26.984	26.883	26.621	27.320	27.113	27.311	26.821	27.321	27.466	28.248	28.659
Estonya		409	428	495	485	536	571	606	593	606	592	
İrlanda	5.121	5.160	5.338	5.182	5.310	5.268	5.061	5.225	5.225	5.090	4.928	5.327
Yunanistan	527	556	611	562	649	647	696	731	703	690	684	688
İspanya	5.662	5.432	5.812	5.955	5.893	5.907	5.914	5.838	5.717	5.849	5.750	5.832
Fransa	23.121	23.282	23.196	23.634	23.118	22.908	23.325	22.909	22.982	23.815	22.845	23.370
İtalya	10.325	10.084	10.006	9.985	9.992	9.969	10.127	10.193	10.265	10.489	10.560	10.408
Kıbrıs		137	132	143	152	140	144	138	144	150	149	151
Letonya					436	464	502	592	631	635	595	625
Litvanya		947	982	970	1.026	1.139	1.202	1.297	1.350	1.382	1.275	1.278
Lüksemburg	258	256	261	261	257	258	258	255	259	265	271	282
Macaristan					1.683	1.590	1.519	1.448	1.448	1.425	1.407	1.322
Malta					40	41	42	41				
Hollanda	10.683	10.551	10.683	10.476	10.694	10.532	10.407	10.626	10.737	10.936	11.469	11.634
Avusturya	2.535	2.655	2.651	2.650	2.645	2.618	2.619	2.672	2.661	2.705	2.709	2.781
Polonya							8.821	8.813	8.734	9.112	9.136	8.990
Portekiz	1.797	1.868	1.816	1.936	1.818	1.875	1.911	1.851	1.836	1.890	1.869	1.824
Romanya						971	1.068	1.107	1.144	1.053	978	901
Slovenya		454	473	488	499	503	508	511	530	524	517	519
Slovakya				1.004	976	937	968	962	964	946	852	800
Finlandiya	2.394	2.442	2.459	2.447	2.399	2.373	2.362	2.348	2.293	2.254	2.281	2.289
İsveç	3.299	3.297	3.290	3.226	3.206	3.229	3.163	3.130	2.986	2.955	2.931	2.860
İngiltere	14.456	13.932	14.156	14.359	14.554	14.114	14.038	13.920	13.647	13.350	13.233	13.584
İzlanda	111	107		114	112	115	113					
Norveç	1.682	1.590	1.554	1.527	1.526							
İsviçre									3.232	3.396	3.388	
Hırvatistan		420	457	506	541	549	624	651	673	658	675	624

Kaynak: EUROSTAT

Ek Tablo 14- Bazı Avrupa Ülkelerinde Peynir Üretimi (Bin Ton)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
AB 15		7.172	7.169	7.265	7.367					
Belçika	59	63	62	61	65				71	73
Bulgaristan						89	76	65	73	78
Çek Cumhuriyeti				127	129	121	116	116	111	109
Danimarka	288	303	305	309	316	332	326	333	313	314
Almanya	1.686	1.766	1.764	1.816	1.865	1.930	1.995	2.019	2.025	2.089
Estonya				24	23	28	33	32	36	37
İrlanda	99	123	116	112	118	119	137	140	175	163
Yunanistan	219	230	232	225	224	226	224	255	265	269
İspanya		284	308	315	324					
Fransa	1.761	1.807	1.829	1.841	1.873	1.863	1.881	1.939	1.946	1.918
İtalya	1.068	1.130	1.112	1.136	1.126	1.142	1.204			
Kıbrıs					12	13	12	11	11	14
Letonya					33	32	33	35	34	27
Litvanya				76	89	95	102	102	115	98
Lüksemburg	3	3	3	3	3	3				
Macaristan				91	65	79	73	73	75	76
Malta		4	6	6	4	4	5	5	4	5
Hollanda	663	652	639	658	675	672				
Avusturya	124	138	141	151	144	149	150	154	153	151
Polonya		521			540	562	818	806	790	828
Portekiz	83	83	82	81	81	81	79	81	78	
Romanya							460	404	437	429
Slovenya					24					
Slovakya									38	35
Finlandiya	98	103	104	103	99	97				
İsveç	127	127	128	125	118	118				
İngiltere	310	361	344	328	335	352	368	345		
Hırvatistan				37	37	30	41	40		

Kaynak: EUROSTAT

Ek Tablo 15- Bazı Avrupa Ülkelerinde Süt Tozu Üretimi (Bin Ton)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AB 15			802	797	775					
Belçika	67	84	74	72	75				94	68
Bulgaristan						1	3	4		
Çek Cumhuriyeti				24	20	17	16	15	17	11
Danimarka	97	88	81	82	87	93	92	93	94	111
Almanya	185	167	153	154	161	154	147	157	90	80
Estonya				6	8	8	5	3	5	3
İrlanda	42	34	27	33	32	39	39	34	33	25
İspanya		12	11	13	7					
Fransa	258	241	235	206	198	193	158	145	165	121
Litvanya				4	4	0	0	0		2
Hollanda	96	108	99	117	111	67				
Avusturya	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Polonya		37			42	54	37	39	41	30
Portekiz	9	8	9	9	10	9	9	9	8	
Romanya							2	5	4	2
Slovakya									4	3
Finlandiya	2	2	2	2	2	2				
İsveç			5	6	12	32				
İngiltere	105	87	105	102	80	52	42			

Kaynak: EUROSTAT

Ek Tablo 16- Bazı Avrupa Ülkelerinde Tereyağı Üretimi (Bin Ton)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Belçika	125	102	103	116	120				90	96
Bulgaristan						6	3	3	1	1
Çek Cumhuriyeti				50	59	54	52	51	48	45
Danimarka	93	96	102	106	104	104	104	109	113	114
Almanya	425	421	435	453	445	451	438	446	447	452
Estonya				6	6	6	4.3	5	6	7
İrlanda	149	140	145	150	145	150	143	145	128	125
Yunanistan	3	2	2	2	2	3	2	2	2	1
İspanya		32	56	54	49					
Fransa	450	452	455	438	419	426	403	411	438	415
İtalya	134	122	125	126	125	124	122			
Letonya					7	7	7	8	6	6
Litvanya				20	11	18	16	16	10	16
Luksemburg	3	3	3	3	3	3				
Macaristan				8	5	7	3	4	4	7
Avusturya	36	36	33	33	33	31	33	35	34	34
Polonya		166			126	134	121	207	186	191
Portekiz	25	25	27	26	26	27	29	28	30	
Romanya							9	8	10	11
Slovakya									12	10
Finlandiya	56	54	54	51	51	50				
İsveç	50	51	48	49	52	44				
İngiltere	132	126	136	134	122	130	117	121		

Kaynak: EUROSTAT

Ek Tablo 17- Türkiye Süt Ürünleri İhracatı 2007-2010 (Ton)

	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara	Toplam
2007													
Süt Krema ve Kaymakları	761	774	649	486	667	658	756	727	891	749	723	716	8.557
Yoğurt/Ayran	630	525	251	202	270	290	305	498	872	719	638	552	5.752
Tereyağı	7	5	7	7	7	6	16	8	61	7	8	14	153
Peynirler	1.009	1.332	1.352	1.372	1.476	1.583	1.345	1.220	1.440	1.549	1.428	1.645	16.751
Dondurmalar		67	289	829	1.086	1.086	1.169	546	207	94	15	45	5.433
2008													
Süt Krema ve Kaymakları	646	553	489	770	1.136	912	676	676	690	1.055	457	635	8.695
Yoğurt/Ayran	770	334	441	349	438	392	480	795	1.242	533	528	590	6.892
Tereyağı	5	6	16	23	10	15	5	13	8	7	15	16	139
Peynirler	1.465	1.258	1.806	1.890	1.907	1.544	1.355	1.445	1.840	1.604	1.390	1.812	19.316
Dondurmalar	31	74	450	1.073	1.599	1.606	1.812	721	440	83	30	87	8.006
2009													
Süt Krema ve Kaymakları	804	763	926	613	508	704	2.406	714	409	522	711	910	9.990
Yoğurt/Ayran	528	525	464	650	560	793	1.098	1.270	808	533	569	728	8.526
Tereyağı	11	23	10	15	17	7	11	17	12	17	11	29	180
Peynirler	1.683	2.175	1.930	1.888	1.808	1.984	2.025	1.860	1.555	2.151	1.665	2.178	22.902
Dondurmalar	39	128	568	1.962	1.688	2.044	1.754	895	335	125	42	78	9.658
2010													
Süt Krema ve Kaymakları	646	603	726	959	509	666	929	657	603	792	960	608	8.658
Yoğurt/Ayran	476	744	832	690	951	1.414	1.407	2.068	938	953	794	720	11.987
Tereyağı	12	8	20	23	11	20	26	18	10	39	10	15	212
Peynirler	1.555	1.979	1.910	2.193	1.939	2.188	2.526	2.272	2.074	2.515	2.173	2.834	26.158
Dondurmalar	6	156	965	1.560	1.906	2.292	2.092	1.206	402	167	72	91	10.915

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 18- Türkiye Süt Ürünleri İthalatı 2007-2010 (Ton)

	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem	Ağu	Eyl	Eki	Kas	Ara	Toplam
2007													
Süt Krema ve Kaymakları	940	379	315	1.400	901	311	422	2.111	2.266	2.431	1.422	923	13.821
Yoğurt/Ayran		0	1		1	1	1		4	1		4	13
Tereyağı	378	356	653	628	557	404	794	379	64	147	641	782	5.783
Peynirler	733	244	323	343	481	280	345	349	231	355	391	1.270	5.345
Dondurmalar	31	93	35	267	159	159	92	93	152	88	37	133	1.339
2008													
Süt Krema ve Kaymakları	577	1.240	841	1.002	391	1.287	2.754	1.138	4.079	2.160	1.699	803	17.971
Yoğurt/Ayran		2		2	0				22				26
Tereyağı	893	463	689	264	426	302	69	606	761	680	683	1.361	7.197
Peynirler	296	202	132	245	209	181	252	207	207	276	252	884	3.343
Dondurmalar	136	166	1	105	162	195	275	374	280	61	33	25	1.813
2009													
Süt Krema ve Kaymakları	556	617	109	1.095	834	865	2.406	2.668	2.567	3.103	1.997	2.036	18.853
Yoğurt/Ayran	1		0		0	0	0	10		0	0		11
Tereyağı	1.306	537	289	1.654	1.209	706	683	1.809	1.279	1.784	969	1.251	13.476
Peynirler	763	337	354	478	344	301	337	468	90	564	562	1.551	6.149
Dondurmalar	0	0	0	0	52	48	1	1.082	12	12	0	13	1.221
2010													
Süt Krema ve Kaymakları	1.428	1.101	998	1.922	740	1.029	1.424	676	731	387	904	1.694	13.034
Yoğurt/Ayran	1		16	1		0		0		0	0	25	43
Tereyağı	1.063	958	1.150	1.079	819	1.220	1.481	358	437	726	1.104	1.347	11.742
Peynirler	723	247	360	204	238	192	224	485	454	447	263	1.363	5.200
Dondurmalar	0	14	2	165	221	90	298	270	213	79	105	45	1.502

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 19- Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
TAZE PEYNİR				
ABD	270		56.389	74.450
Afganistan	8.820	11.630	23.902	9.098
Azerbaycan	4.882	15.177	4.092	6.012
B.A.E.			636.519	796.171
Bahreyn			72.089	92.653
Bursa S.Bölge	5.893	1.323	7.245	18.475
Filipinler			11.495	
Gürcistan			203	2.898
Irak	32.772	32.483	1.671.923	1.853.299
İran	30.793	75.437		2.060
İtalya	1.048	302	749	1.041
K.K.Türk.Cum.	366.325	416.789	237.889	109.777
Katar	900	2.250	76.288	68.287
Kazakistan	13.680		7.889	4.965
Kuveyt	13.083	24.754	1.004.692	925.039
Libya				8.850
Lübnan	86.400	86.400	20.880	
Mersin Serbest Bölge				
Özbekistan	3.014	1.275		134
Rusya Federasyonu	1.802			
Suudi Arabistan	51.840	94.250	3.174.693	3.852.478
Türkmenistan	6.540			17.449
Ürdün	72.920		123.823	115.805
Yemen	9.000	12.159		27.031
EMMENTALER PEYNİRİ VE KARIŞIMLAR				
ABD	26.585	10.990	31.594	29.578
Afganistan			3.000	3.360
Almanya	16.969	12.746	14.658	12.375
Arnavutluk			108	
Azerbaycan	20.081	20.981	23.664	39.198
B.A.E.	583.863	715.767	877.892	904.970
Bahreyn	392.940	412.730	440.042	458.812
Bosna-Hersek				
Çin		91	3.124	
Fas				3.861
Güney Kıbrıs	3.745			
Gürcistan			88	170
Irak	430.951	1.101.399	1.381.482	1.359.478
İran	4.242		5.863	22.884
Japonya	1.237	288	144	
K.K.Türk.Cum.	119.023	148.652	177.542	189.562
Katar	220.466	293.434	401.516	429.749
Kazakistan	3.155	3.621	119	2.071
Kırgızistan			660	1.558
Kosova	3.425	3.030	9.624	14.231
Kuveyt	1.706.280	1.651.145	1.779.200	1.809.058
Libya	23.642	30.138	64.503	100.341
Lübnan				21.028
Makedonya				
Mısır	42.079	107.851	209.850	261.079
Nijerya				2.929
Özbekistan	3.232	8.227	13.862	15.427
Sırbistan-Karadağ				
Singapur		1.337		1.154
Sırbistan	1.742			
Suriye		19.846	57.546	37.843
Suudi Arabistan	4.291.109	4.635.808	4.875.946	4.483.469
Türkmenistan	2.833	3.590	3.702	6.725
Ürdün	67.163	84.051	73.835	100.082
Yemen	32.958	30.457	31.562	59.512

Ek Tablo 19 (Devam) - Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
ÇEDAR PEYNİRİ				
ABD			211.358	457.701
Almanya	282.951	240.755	141.602	273.943
Arjantin				49.986
Avustralya			56.000	
Belçika	116.571	21.174		
İngiltere	6.980		7	111.085
Yeni Zelanda	102.262	325.924	138.666	
Letonya	117.970		178.252	248.909
Polonya	120.000			
İsveç				
İrlanda	536.618		1.113.848	897.354
KAŞKAVAL (KAŞAR PEYNİRİ)				
ABD	59.188	73.660	180.751	74.168
Afganistan	2.802	2.465	1.504	27.269
Almanya				
Arnavutluk			101	81
Azerbaycan	13.854	15.844	16.802	31.616
BAE	34	97	19.276	10.031
Bahreyn				1.088
Bangladeş				
Bosna-Hersek				
Bursa S.Bölge	93			
Cezayir				
Cook Adaları				
Çin		16	227	
Ege Serbest Bölge	8.455	3.750	1.126	2.308
Fas				3.450
Fransa				
Gürcistan				1.320
Irak	209.634	356.089	660.649	645.782
İngiltere	48			
İran	378		162	1.044
İsrail	4.510	450	3.575	
İtalya			21.460	
Japonya	2.711		34	
K.K.Türk.Cum.	105.006	151.475	200.732	234.337
Katar	30.410	5.160	15.840	21.621
Kazakistan	3.286	3.010	2.346	1.415
Kırgızistan			561	1.845
Kosova	1.041	1.638	9.109	1.392
Kuveyt	32.424	15.046	36.665	46.723
Libya	24.000	38.040	21.000	43.200
Lübnan	58.573	140.614	236.563	372.059
Makedonya				
Mersin Serbest Bölge	39.892	60.680	7.877	36.958
Mısır				8.543
Özbekistan	1.998	936	654	1.277
Sırbistan-Karadağ				
Singapur		2.360	4.346	3.204
Sudan	95			
Suriye		4.179	25.697	5.651
Suudi Arabistan	39.173	32.910	29.372	28.456
Tacikistan		200	200	96
Türkmenistan	783	378	1.440	6.279
Ürdün	47.264	107.520	106.370	163.037
Yemen	1.166	353		

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 19 (Devam)- Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
ERİTME PEYNİR				
ABD	20.455	63.062	6.460	1.543
Afganistan	852	96		3.750
Azerbaycan	7.446	15.740	1.764	550
BAE	526.842	594.004	20.849	57.370
Bahreyn	101.295	108.158		11.078
Fransa	168	131		265
Gürcistan				284
Irak	1.127.307	1.148.637	199.336	566.654
K.K.Türk.Cum.	32.460	63.092	40.196	30.942
Katar	101.664	70.083	8.593	86.349
Kazakistan	36	168	889	30
Kosova		450		
Kuveyt	1.136.584	1.228.610		117.534
Libya	9.020	10.132		33.950
Makedonya				
Mısır				648
Rusya Federasyonu				
Suudi Arabistan	2.650.840	2.714.238	101.208	380.203
Tacikistan	250	50	68	
Türkmenistan	154	900		90
Ürdün	103.991	136.175		18.868
TULUM PEYNİRİ				
ABD		19.460	6.640	5.550
Afganistan		8.905	3.902	10.912
Azerbaycan		623	700	1.150
BAE				1.330
Irak		2.250	29.984	22.619
K.K.Türk.Cum.		943	4.189	3.998
Kazakistan		1.045	242	
Özbekistan		446	119	311
Srbistan-Karadağ				
Singapur			360	648
Suriye			1.000	
Türkmenistan		115	1.000	
BEYAZ PEYNİR				
A.B.D.	134.539	136.870	204.479	148.977
Afganistan		15.700	25.428	38.024
Arnavutluk				374
Azerbaycan	15.745	45.318	134.538	181.061
BAE	127	64	433	1.200
Bahreyn				4.800
Ege Serbest Bölge	12.029	3.005	1.054	4.118
Filipinler				7.650
Gürcistan			1.955	6.310
Irak	126.166	181.513	445.382	557.437
İsrail	12.076	4.360	8.400	
Japonya	8.621	7.550	7.113	6.280
K.K.Türk.Cum.	80.672	161.496	464.467	691.174
Katar	25.841	6.318	29.431	48.553
Kazakistan	1.933	758	720	1.150
Kırgızistan		857	3.231	5.438
Kosova	3.000			
Kuveyt	14.199	50.011	19.774	145.590
Libya			12.750	46.846
Lübnan	44.093	62.006	126.470	92.694
Mersin Serbest Bölge	215.481	74.376	16.290	17.600
Mısır				3.780
Özbekistan	2.322	5.770	9.730	6.617
Singapur		1.288	10.462	16.130
Suudi Arabistan		2.718	11.872	67.673
Tacikistan		250	1.654	400
Türkmenistan		8.140	12.443	14.416
Ürdün	8.774	17.447	3.336	19.994
Yemen	513		450	300

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 20 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Süt Tozu İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
Afganistan	90		648	260
Almanya	1.270			
Avustralya		216	1.004	
Azerbaycan	256.569	326.244	350.978	369.382
Cezayir			12.960	
Cibuti			535	24
Fransa		504		
Gambiya				1.296
Gürcistan	350	501	200	1.000
Irak			20.000	
K.K.Türk.Cum.			3.861.150	3.733.700
Kazakistan			27.550	6.000
Kırgızistan			194	973
Kosova			1.742	3.643
Libya				7.738
Makedonya	54			
Malta				45
Mısır	1.000			
Norveç	36			
Özbekistan	1.723	4.266	2.345	3.499
Pakistan				244.394
Polonya	100.000	689.900	903.200	686.725
Suriye				954
Tacikistan		20		
Tunus		23.000		
Türkmenistan	1.809	3.917	6.769	6.122
Yemen	105	210		

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 21 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Yoğurt/Ayran İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
Almanya	5.391	9.280	46.519	7.800
ABD		1.215		1.760
Azerbaycan	20.280	6.647	73.255	152.349
Bahreyn	225		90	60
Danimarka			135	
Gürcistan			15.082	44.675
Hindistan		55		
Hollanda		300		
Irak	3.821.598	5.547.890	5.621.362	8.089.553
İngiltere	2.462	2.201	2.228	
İran		515	8.345	32.879
KKTC	1.384.243	1.149.486	1.682.213	1.623.180
Kazakistan	37.336	40.435	16.612	32.010
Kırgızistan	498	960		
Kosova	12.789	3.130	26.476	20.259
Kuveyt	1.950	5.166	63.340	263.500
Libya				85.949
Özbekistan				85
Singapur				6.570
Suriye	35.710	20.000	764.231	1.438.280
Suudi Arabistan		1.753		4.511
Tacikistan	11	4.171	600	
Türkmenistan			1.080	333
Ürdün	10.529	26.012	25.224	17.632

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 22 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Tereyağı İhracatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
ABD	10.020	11.632	10.030	14.162
Arnavutluk	380	900	48	534
Azerbaycan	6.288	25.583	12.986	9.313
Cezayir			5.000	2.032
Irak	19.895	17.829	40.648	42.624
K.K.Türk.Cum.	24.098	76.380	85.590	89.061
Kazakistan	2.395	1.795	686	906
Kırgızistan	281		224	451
Kosova	2.700	917	376	
Özbekistan	105	180		225
Suudi Arabistan	19.320		14.040	36.000
Türkmenistan	240			900

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 23 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Peynir İthalatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
TAZE PEYNİR				
ABD			9.900	
İtalya	1.048			1.041
Eritme				
İtalya		998		
EMMENTALER PEYNİRİ				
Fransa	1.036	1.501	7.426	9.186
Hollanda			7.350	
İsviçre	750	1.280	400	600
Yeni Zelanda		18		
ÇEDAR PEYNİRİ				
ABD			211.358	457.701
Almanya	282.951	240.755	141.602	273.943
Arjantin				49.986
Avustralya			56.000	
Belçika	116.571	21.174		
İngiltere	6.980		7	111.085
Yeni Zelanda	102.262	325.924	138.666	
Letonya	117.970		178.252	248.909
Polonya	120.000			
İsveç				
İrlanda	536.618		1.113.848	897.354
BEYAZ PEYNİR				
K.K.Türk.Cum.			4.578	
Suudi Arabistan			5.984	
ABD	2.363		6.594	
Danimarka	67.984			
Hollanda	34.337			
İtalya	11.178			
Mersin Serbest Bölge	8.000			

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 24 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Süt Tozu İthalatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
ABD	250.000	1.023.860	2.087.800	1.563.850
Almanya	481.021	568.862	94.000	447.064
Arjantin	325.000			568.000
Avustralya	15.450		795.850	408.400
Belçika	148.000	92.000	191.025	262.118
Rusya	230.000	855.000		
Brezilya	100.000			
Çin	820.725	378.875		
Danimarka				166.000
Estonya		1.000	5.000	19.200
Fransa	2.175.000	3.401.800	2.371.000	285.000
Hindistan	439.000	152.000		
Hollanda	654.000	102.000	163.225	
Irak	737.525	465.891	164.140	187.629
İrlanda			418.000	308.500
İngiltere		125.000	255.000	
İspanya				16.500
İsrail			367.000	
İsveç				95.000
İsviçre			3.861.150	3.733.700
İzlanda			275.000	125.000
Kanada			425.000	425.000
Litvanya		143.250		85.000
Singapur		350.000	1.350.000	500.000
Ukrayna	7.759.800	9.268.900	3.874.725	1.743.000
Yeni Zelanda	139.550	325.975	147.150	5.950

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 25 - Yoğurt /Ayran İthalatı Yapılan Başlıca Ülkeler 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
Almanya	3.275	400	1.000	1.000
Belçika		22.000		
Fransa				4
Hollanda				16.000
İrlanda	9.500	4.000		
İsrail				10.000
İsviçre			820	25.700

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 26 - Türkiye'nin Ülkelere Göre Tereyağı İthalatı 2007-2010 (Kg)

	2007	2008	2009	2010
ABD	644.450	1.570.575	96.240	134.400
Almanya	1.553.770	303.680	223.205	260.720
Arjantin	250.000	50.000	700.000	1.214.175
Avusturya	342.275	107.000	4.160.975	1.557.250
Belçika	376.875	3.400	464.325	50.000
Brezilya		50.000		26.000
Danimarka		637.350	500.000	0
Fransa	32.780	40.819	228.800	56.908
Hindistan	50.000	239.600	22.400	
Hollanda	438.600	1.317.125	2.083.125	3.199.934
İrlanda	49.000	340.000	320.000	475.000
İsveç				80.000
İsviçre			1.122.200	1.838.000
İzlanda	250.000	96.950	128.050	
K.K.Türk.Cum.	5.829	10.716	1.980	40.429
Norveç	59.400		191.600	248.700
Polonya		110.000	366.000	
Portekiz		198.000	193.700	183.300
Ukrayna	15.000	319.000	7.000	
Uruguay	440.000	868.000	440.000	75.000
Yeni Zelanda	1.172.525	649.780	1.336.375	1.997.100

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 27- Cins ve Irklara Göre Süt Üretimi 1999-2010 (Ton)

	Koyun		Keçi		İnek			Manda	Toplam
	Yerli	Merinos	Kıl Keçisi	Tiftik Keçisi	Kültür	Kültür Melezi	Yerli		
1999	789.084	15.612	231.420	5.161	2.618.031	4.722.638	1.624.821	75.243	10.082.009
2000	759.875	14.504	216.328	3.883	2.639.113	4.591.861	1.501.067	67.330	9.793.962
2001	709.503	13.843	215.881	3.914	2.660.282	4.410.758	1.418.042	63.327	9.495.550
2002	645.465	11.922	206.403	3.218	2.467.889	3.867.656	1.155.088	50.925	8.408.568
2003	754.979	14.980	274.350	3.786	3.215.859	4.568.252	1.730.027	48.778	10.611.011
2004	756.001	15.715	255.468	3.619	3.231.461	4.608.293	1.769.571	39.279	10.679.406
2005	774.344	15.533	250.246	3.513	3.596.017	4.646.857	1.783.328	38.058	11.107.897
2006	777.385	17.296	250.594	3.165	4.295.367	4.884.590	1.687.345	36.358	11.952.100
2007	762.930	19.657	234.883	2.604	5.050.533	4.608.728	1.620.079	30.375	12.329.789
2008	726.894	19.978	207.385	2.185	5.380.715	4.520.465	1.353.996	31.422	12.243.040
2009	712.784	21.435	190.286	1.924	5.713.004	4.585.859	1.284.450	32.443	12.542.186
2010	792.122	24.710	270.476	2.335	6.342.323	4.885.395	1.252.388	35.851	13.605.600

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 28- Yem Üretimi 2000-2010 (Ton)

	KANATLI YEMLERİ	BÜYÜK VE KÜÇÜKBAŞ Ton	DİĞER YEMLER	TOPLAM
2000	3.012.483	3.606.788	42.955	6.662.226
2001	2.456.645	2.677.066	44.619	5.178.330
2002	2.498.744	2.625.624	51.713	5.176.081
2003	2.775.169	3.015.949	62.279	5.853.397
2004	3.163.394	3.664.651	77.525	6.905.570
2005	3.054.349	3.718.610	61.314	6.834.273
2006	2.872.860	4.516.646	77.575	7.467.081
2007	3.529.359	5.447.210	175.863	9.152.432
2008	4.017.631	5.378.060	164.926	9.560.617
2009	4.127.349	5.110.492	181.355	9.419.196
2010	4.962.054	6.301.645	237.424	11.501.123

Kaynak: Türkiye Yem Sanayicileri Birliği

Ek Tablo 29- Türkiye’de Bazı Süt Ürünlerinin Üretici Fiyatları 2004-2010 (TL/Kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
SÜT												
2004	0,50	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,52	0,53	0,55	0,55
2005	0,57	0,56	0,57	0,57	0,55	0,54	0,54	0,54	0,55	0,55	0,56	0,55
2006	0,55	0,55	0,56	0,56	0,55	0,55	0,56	0,56	0,56	0,56	0,57	0,58
2007	0,57	0,58	0,58	0,59	0,59	0,59	0,59	0,61	0,61	0,63	0,68	0,70
2008	0,71	0,72	0,71	0,71	0,68	0,69	0,69	0,72	0,73	0,73	0,73	0,71
2009	0,69	0,68	0,68	0,67	0,67	0,68	0,69	0,72	0,74	0,74	0,78	0,79
2010	0,85	0,91	0,91	0,86	0,84	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83	0,84	0,84
PASTÖRİZE SÜT												
2004	0,94	0,94	0,95	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
2005	1,06	0,98	0,94	0,91	0,89	0,89	0,89	0,89	0,89	0,89	0,89	0,87
2006	0,89	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87	0,88	0,90	0,90	0,90
2007	0,93	0,94	0,95	0,97	0,97	0,97	0,97	0,99	1,02	1,08	1,08	1,09
2008	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36	1,38	1,38	1,38	1,38	1,32	1,32	1,32
2009	1,32	1,32	1,32	1,32	1,32	1,32	1,32	1,32	1,32	1,33	1,35	1,40
2010	1,75	1,78	1,79	1,79	1,82	1,82	1,82	1,82	1,82	1,74	1,74	1,74
BEYAZ PEYNİR												
2004	0,39	0,39	0,40	0,40	0,39	0,40	0,41	0,41	0,41	0,42	0,43	0,44
2005	4,40	4,47	4,46	4,43	4,41	4,25	4,17	4,15	4,15	4,16	4,16	4,16
2006	4,40	4,47	4,46	4,43	4,41	4,25	4,17	4,15	4,15	4,16	4,16	4,16
2007	4,19	4,19	4,21	4,23	4,23	4,18	4,18	4,25	4,26	4,39	4,35	4,45
2008	5,04	5,25	5,27	5,30	5,22	5,29	5,61	5,74	5,84	6,38	6,52	6,51
2009	6,33	6,10	5,95	5,84	5,85	5,86	6,01	6,36	6,36	6,08	6,10	6,56
2010	7,57	7,42	7,46	7,26	7,27	7,27	7,24	7,30	7,53	7,32	7,33	7,26
ERİTME PEYNİRİ												
2004	0,77	0,78	0,77	0,78	0,78	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,81	0,81
2005	8,26	8,25	8,12	7,93	7,94	7,90	7,94	7,93	8,21	8,37	8,24	8,27
2006	8,22	8,23	8,23	8,32	8,20	8,21	8,26	8,21	8,20	8,21	8,58	8,60
2007	8,71	8,79	8,95	9,12	8,67	9,16	9,38	9,72	9,89	10,07	10,13	10,06
2008	10,10	10,04	10,07	10,01	9,95	9,98	10,63	10,36	10,22	10,11	10,12	10,10
2009	10,07	10,06	10,05	10,01	10,04	10,06	10,10	10,17	10,22	10,27	10,26	10,48
2010	11,40	11,57	11,66	11,55	11,60	11,61	11,53	11,55	11,63	11,70	11,69	11,67
KAŞAR PEYNİR												
2004	0,86	0,84	0,85	0,86	0,86	0,86	0,87	0,89	0,89	0,90	0,89	0,89
2005	9,19	9,24	9,21	9,87	9,78	9,82	9,91	9,82	9,82	9,91	9,78	9,87
2006	9,90	9,90	9,68	9,75	9,78	9,74	9,76	9,79	9,97	10,06	10,07	10,19
2007	10,29	10,42	10,45	10,48	10,39	10,46	10,73	10,83	10,89	11,31	11,41	11,44
2008	11,66	11,51	11,59	11,53	11,38	12,02	12,46	12,26	12,24	12,25	12,18	12,19
2009	12,15	11,96	11,89	11,89	11,91	11,92	12,08	12,37	12,37	12,56	12,55	13,05
2010	12,99	13,03	13,00	12,83	12,77	12,79	12,71	12,76	12,71	12,69	12,58	12,59
YOĞURT												
2004	1,73	1,74	1,73	1,71	1,14	1,75	1,77	1,81	1,84	1,91	1,90	1,93
2005	1,95	1,99	1,99	1,97	1,97	1,95	2,08	2,08	2,10	2,08	2,10	1,99
2006	1,98	1,96	1,95	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	2,02	2,04	2,04	2,04
2007	2,10	2,12	2,13	2,16	2,16	2,16	2,23	2,28	2,32	2,45	2,42	2,42
2008	2,46	2,47	2,47	2,47	2,45	2,45	2,49	2,53	2,53	2,53	2,53	2,53
2009	2,53	2,50	2,46	2,46	2,46	2,46	2,48	2,50	2,50	2,53	2,54	2,67
2010	2,68	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,73	2,75	2,75	2,75
AYRAN												
2004	1,25	1,23	1,23	1,23	1,23	1,30	1,31	1,31	1,33	136,00	1,41	1,41
2005	1,41	1,42	1,42	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,41	1,41	1,43	1,43
2006	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,43	1,45	1,47	1,47	1,47
2007	1,52	1,62	1,62	1,64	1,64	1,64	1,58	1,59	1,60	1,61	1,63	1,53
2008	1,63	1,63	1,72	1,79	1,79	1,79	1,87	1,91	1,92	1,92	1,81	1,81
2009	1,81	1,81	1,81	1,81	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,95	1,96	1,97
2010	1,92	1,95	1,95	1,97	1,97	1,97	1,98	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
TEREYAĞI												
2004	6,82	6,87	6,89	7,01	7,01	7,17	7,17	7,49	7,72	7,83	7,87	8,20
2005	8,36	8,41	8,41	8,66	8,66	8,69	8,69	8,69	8,72	8,72	8,78	8,48
2006	8,48	8,48	8,48	8,48	8,40	8,40	8,40	8,40	8,68	8,73	8,87	8,90
2007	8,98	9,00	9,00	9,08	9,08	9,08	9,22	9,68	9,73	9,78	9,92	9,97
2008	10,02	10,04	10,05	10,05	10,05	10,06	10,37	10,33	10,33	10,33	10,33	10,33
2009	10,33	10,27	10,25	10,25	10,25	10,25	10,52	10,74	10,78	10,91	10,92	11,94
2010	12,49	12,55	12,55	12,59	12,58	12,58	12,58	12,61	12,65	12,73	13,08	13,08

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 30-İllere Göre Perakende Süt Fiyatları 2005-2010 (TL/Kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ortalama
İstanbul													İstanbul
2005	1,56	1,59	1,59	1,59	1,59	1,54	1,53	1,40	1,39	1,42	1,43	1,43	1,51
2006	1,43	1,44	1,45	1,42	1,42	1,41	1,41	1,40	1,41	1,47	1,53	1,57	1,45
2007	1,60	1,61	1,63	1,60	1,58	1,55	1,58	1,59	1,63	1,73	1,87	1,85	1,65
2008	1,84	1,82	1,84	1,79	1,73	1,71	1,65	1,73	1,79	1,80	1,84	1,84	1,78
2009	1,85	1,82	1,79	1,77	1,71	1,66	1,73	1,81	1,79	1,86	1,88	1,95	1,80
2010	2,01	2,05	2,05	1,97	1,89	1,87	1,85	1,87	1,94	1,95	1,95	1,94	1,95
İzmir													İzmir
2005	1,59	1,62	1,67	1,68	1,58	1,59	1,59	1,45	1,45	1,46	1,49	1,49	1,56
2006	1,49	1,51	1,52	1,48	1,51	1,48	1,48	1,47	1,48	1,54	1,60	1,68	1,52
2007	1,70	1,74	1,72	1,73	1,67	1,66	1,65	1,65	1,77	1,79	1,95	1,95	1,75
2008	1,95	1,91	1,89	1,79	1,73	1,70	1,66	1,80	1,83	1,84	1,90	1,91	1,83
2009	1,90	1,83	1,78	1,77	1,70	1,69	1,73	1,78	1,81	1,89	1,93	2,02	1,82
2010	2,12	2,10	2,11	1,99	1,86	1,86	1,86	1,89	1,97	2,00	2,01	1,94	1,97
Adana													Adana
2005	1,62	1,67	1,66	1,66	1,65	1,61	1,58	1,53	1,49	1,53	1,52	1,52	1,59
2006	1,53	1,52	1,53	1,51	1,52	1,49	1,51	1,53	1,50	1,55	1,62	1,65	1,54
2007	1,65	1,69	1,69	1,64	1,66	1,65	1,68	1,69	1,74	1,78	1,92	1,87	1,72
2008	1,86	1,86	1,89	1,83	1,77	1,73	1,71	1,77	1,87	1,89	1,93	1,90	1,83
2009	1,89	1,84	1,78	1,78	1,78	1,68	1,72	1,82	1,80	1,84	1,90	2,00	1,82
2010	2,02	2,10	2,13	2,03	1,92	1,94	1,93	1,94	1,99	2,03	2,03	1,98	2,00
Ankara													Ankara
2005	1,64	1,70	1,72	1,68	1,63	1,53	1,52	1,47	1,45	1,42	1,47	1,46	1,56
2006	1,49	1,51	1,48	1,43	1,42	1,47	1,45	1,46	1,47	1,52	1,64	1,68	1,50
2007	1,69	1,72	1,73	1,72	1,66	1,61	1,65	1,66	1,74	1,80	1,92	1,93	1,74
2008	1,90	1,87	1,85	1,83	1,74	1,60	1,68	1,74	1,82	1,86	1,87	1,88	1,80
2009	1,83	1,83	1,82	1,77	1,73	1,70	1,75	1,77	1,78	1,82	1,88	1,93	1,80
2010	2,03	2,05	2,11	1,98	1,91	1,84	1,86	1,89	1,96	1,99	1,98	1,96	1,96
Urfa/Diyarbakır													Urfa/Diyarbakır
2005	1,57	1,62	1,62	1,62	1,60	1,58	1,58	1,50	1,47	1,47	1,51	1,50	1,55
2006	1,51	1,53	1,53	1,52	1,51	1,49	1,47	1,53	1,56	1,55	1,58	1,65	1,54
2007	1,70	1,72	1,72	1,73	1,70	1,66	1,68	1,72	1,78	1,87	1,95	1,96	1,77
2008	1,93	1,90	1,91	1,85	1,86	1,76	1,75	1,77	1,82	1,86	1,92	1,92	1,85
2009	1,93	1,91	1,85	1,89	1,83	1,78	1,78	1,79	1,83	1,87	1,93	1,97	1,86
2010	2,08	2,13	2,12	2,02	1,95	1,84	1,86	1,91	1,94	1,98	2,00	1,98	1,98
Türkiye													Türkiye
2005	1,60	1,63	1,64	1,64	1,61	1,57	1,54	1,47	1,44	1,47	1,48	1,48	1,55
2006	1,48	1,49	1,49	1,46	1,46	1,45	1,45	1,45	1,46	1,51	1,58	1,63	1,49
2007	1,65	1,68	1,69	1,67	1,64	1,61	1,64	1,65	1,71	1,78	1,90	1,90	1,71
2008	1,89	1,87	1,87	1,82	1,76	1,71	1,69	1,77	1,83	1,85	1,89	1,89	1,82
2009	1,88	1,85	1,82	1,80	1,74	1,70	1,75	1,80	1,81	1,87	1,90	1,97	1,82
2010	2,04	2,08	2,10	1,99	1,91	1,87	1,86	1,90	1,96	1,99	2,00	1,97	1,97

Kaynak: TÜİK

Ek Tablo 31- Süt ve Süt Ürünleri Ortalama Tüketici Fiyatları 2003-2010 (TL/Kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
SÜT												
2003	1,28	1,28	1,30	1,32	1,33	1,34	1,35	1,36	1,36	1,37	1,40	1,42
2004	1,45	1,47	1,48	1,47	1,48	1,47	1,48	1,49	1,51	1,53	1,59	1,6
2005	1,60	1,63	1,64	1,64	1,61	1,57	1,54	1,47	1,44	1,47	1,48	1,48
2006	1,48	1,49	1,49	1,46	1,46	1,45	1,45	1,45	1,46	1,51	1,58	1,63
2007	1,65	1,68	1,69	1,67	1,64	1,61	1,64	1,65	1,71	1,78	1,90	1,90
2008	1,89	1,87	1,87	1,82	1,76	1,71	1,69	1,77	1,83	1,85	1,89	1,89
2009	1,88	1,85	1,82	1,80	1,74	1,70	1,75	1,80	1,81	1,87	1,90	1,97
2010	2,04	2,08	2,10	1,99	1,91	1,87	1,86	1,90	1,96	1,99	2,00	1,97
YOĞURT												
2003	1,90	1,91	1,91	1,93	1,96	1,96	1,99	2,02	2,07	2,04	2,05	2,06
2004	2,08	2,09	2,10	2,11	2,12	2,13	2,18	2,16	2,18	2,29	2,28	2,31
2005	2,33	2,36	2,34	2,34	2,31	2,30	2,31	2,31	2,33	2,34	2,33	2,32
2006	2,33	2,32	2,33	2,30	2,25	2,26	2,29	2,30	2,30	2,36	2,37	2,39
2007	2,43	2,48	2,48	2,44	2,46	2,46	2,55	2,68	2,74	2,84	2,89	2,84
2008	2,91	2,91	2,93	2,93	2,91	2,89	2,93	2,95	2,95	3,00	2,97	2,98
2009	2,96	2,96	2,97	2,96	2,89	2,85	2,87	2,90	2,90	2,94	3,01	3,09
2010												
BEYAZ PEYNİR												
2003	3,70	3,77	3,84	3,88	3,91	3,94	3,99	4,02	4,06	4,14	4,20	4,23
2004	4,28	4,32	4,33	4,34	4,35	4,38	4,40	4,43	4,49	4,63	4,74	4,76
2005	4,86	4,87	4,88	4,86	4,85	4,84	4,83	4,81	4,83	4,84	4,82	4,83
2006	4,92	4,95	4,97	4,97	4,95	4,92	4,89	4,93	4,90	4,99	5,13	5,22
2007	8,94	8,99	8,94	8,94	9,02	8,96	9,14	9,45	9,71	10,23	10,57	10,66
2008	10,83	10,76	10,82	10,93	10,85	10,83	10,85	11,09	11,15	11,22	11,03	11,07
2009	10,90	10,77	10,74	10,61	10,67	10,58	10,94	11,30	11,51	11,82	12,04	12,43
2010	13,07	13,56	13,46	13,29	13,31	13,32	13,24	13,25	13,34	13,53	13,61	13,51
KAŞAR PEYNİRİ												
2003	8,98	9,05	9,16	9,20	9,29	9,38	9,49	9,57	9,76	9,91	10,04	10,11
2004	10,35	10,49	10,60	10,72	10,81	10,87	10,92	11,03	11,17	11,47	11,77	11,92
2005	12,06	12,26	12,37	12,38	12,39	12,44	12,41	12,22	12,27	12,32	12,43	12,35
2006	12,46	12,54	12,36	12,27	12,01	12,11	12,02	12,18	12,44	12,64	12,87	12,82
2007	12,99	13,08	13,13	13,06	13,15	13,18	13,46	13,81	13,84	14,34	14,82	14,95
2008	15,07	15,09	15,24	15,28	15,04	14,81	15,35	15,43	15,31	15,57	15,53	15,50
2009	15,50	15,35	15,17	15,06	15,15	15,04	15,35	15,61	15,64	16,01	16,36	16,84
2010	17,64	18,15	18,32	18,11	17,53	17,14	17,40	17,43	17,88	18,22	18,11	18,15
TULUM PEYNİRİ												
2003	7,76	7,83	7,92	8,06	8,13	8,21	8,28	8,34	8,51	8,64	8,75	8,83
2004	8,97	9,11	9,25	9,32	9,38	9,42	9,44	9,43	9,51	9,67	9,86	10,1
2005	10,22	10,25	10,34	10,38	10,55	10,54	10,38	10,32	10,37	10,36	10,39	10,50
2006	10,42	10,45	10,48	10,50	10,72	10,71	10,75	10,74	10,65	10,79	10,72	10,71
2007	10,71	10,65	10,75	10,74	10,68	10,62	10,78	11,14	11,06	11,78	12,22	12,25
2008	12,49	12,79	12,94	13,05	13,41	13,95	14,22	14,53	14,54	14,82	14,84	14,69
2009	14,70	14,62	14,40	14,46	14,35	13,78	14,18	14,04	14,29	14,85	14,83	15,07
2010	15,27	15,45	15,48	15,14	15,45	15,72	15,88	15,69	16,02	16,09	16,03	15,93

Kaynak: TÜİK

Ek 32

Resmi Gazete Tarihi: 6 Mayıs 2011 Resmi Gazete Sayısı: 27926 (Özet)

**HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ HAKKINDA
UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2011/26)**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç ve kapsam**

Bu Tebliğ ile, 2011 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar'da yer alan usul ve esaslar kapsamında, ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi, hayvansal üretimin artırılması ve kayıt altına alınması amacıyla, anaç sığır, anaç manda, damızlık anaç koyun ve keçi, tiftik keçisi, ipekböceği, arı ve su ürünleri yetiştiricilerinin, seralarda polinasyon amaçlı bombus arısı kullanan üreticilerin, suni tohumlamadan buzağısı doğan ve organik hayvancılık yapan yetiştiricilerin, kaba yem açığının kapatılması amacıyla yem bitkileri ekilişi yapan üreticilerin, çiğ süt üreticilerinin, hayvan hastalıklarının önlenmesi için tazminatlı hayvan hastalıklarının, ari işletmeler kurulabilmesi için hastalıktan ari işletmelerin, hastalıklara karşı programlı aşı uygulayıcılarının, hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesinin, besilik erkek sığır yetiştiriciliğinin ve projeli damızlık koyun-keçi işletmelerinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Anaç Sığır-Manda Yetiştiriciliği, Suni Tohumlamadan Doğan Buzağı, Damızlık Anaç Koyun-Keçi Yetiştiriciliği, Tiftik Keçisi Yetiştiriciliği ve Tiftik Üretimini Artırılması ile Çiğ Süt Desteklemeleri

Çiğ süt üretiminin desteklemesi

Süt desteklemesi aşağıdaki esaslara göre yapılır. Üretmiş olduğu çiğ sütü, Bakanlıktan çalışma izni, üretim izni ve süt teşvik kod numarası almış, gıda siciline kayıtlı olan süt işleme tesislerine, fatura ve/veya müstahsil makbuzları karşılığında satan, bu Tebliğin 24 üncü maddesinde belirtilen ve ulusal düzeyde üst örgütlenmesini tamamlamış bir hayvancılık örgütüne en geç bu Tebliğin yayımlandığı tarihe kadar üye olan üreticilere; USKS veri tabanına kaydettirmek şartıyla aylar bazında hazırlanan ödeme icmalleri esas alınarak sığır, manda, koyun ve keçi sütüne beher litre çiğ süt için destekleme yapılır.

a) Müracaat yeri, şekli ve zamanı;

- 1) Desteklemeden yararlanmak isteyen üreticiler; üyesi bulunduğu yetiştirici/üretici örgütleri aracılığı ile süt üretici birliklerinin kurulu olduğu ve USKS'ye veri girişi için yetkilendirildiği yerlerde bu birliklere, olmayan yerlerde il/ilçe müdürlüklerine müracaat ederler.
- 2) Satılan çiğ süt miktarına ait fatura ve/veya müstahsil makbuzları en geç takip eden ayın sonuna kadar icmal-1'i hazırlayacak süt üretici birliklerine ve/veya il/ilçe müdürlüklerine teslim edilir. 1/1/2011 ile 31/3/2011 tarihleri arasında satılan çiğ süt miktarına ait fatura ve/veya müstahsil makbuzları, bu Tebliğ'in yayım tarihinden itibaren 7 iş günü içerisinde teslim edilir.

b) Veri girişi yapacak il/ilçe müdürlükleri veya süt üretici birliklerince üretici örgütlerinden istenilecek belgeler;

- 1) Üretici örgütünce düzenlenmiş üye listesi,
- 2) Üretici örgütünce düzenlenen Çiğ Süt Destekleme İcmaline Esas Tablo,
- 3) Satılan süt miktarı litre olarak düzenlenmiş fatura ve/veya müstahsil makbuzları.

c) Destekleme icmallерinin hazırlanması döneminde uyulacak esaslar;

- 1) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uygun, üçer nüsha halinde ve aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzunun aslı ve/veya faturaların ikinci nüshaları destekleme için esas alınır. Bunların her ne suretle olursa olsun, fotokopileri veya onaylı suretleri kesinlikle dikkate alınmaz. Müstahsil makbuzu ve/veya faturalarda süt teşvik kod numaraları ile birlikte süt işleme tesisinin adı, adresi, üreticinin adı ve soyadı, adresi ve teslim edilen süt miktarı (litre olarak), sütün litre fiyatı, tutarı, süt işleme tesisi yetkilisinin imzası ve kaşesi bulunmalıdır.
- 2) USKS'ye, süt işleme tesislerinin süt teşvik kod numaraları ve kapasiteleri ile ilgili bilgilerinin girilmesi ve güncellenmesinden süt teşvik kod numarasının verildiği il müdürlükleri sorumludur.
- 3) Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği, Bakanlığın uygun görüşü ile üye birliklere USKS'ye veri girişi yetkisi vermeye yetkilidir. USKS'ye veri girişi yetkisi için Bakanlıkça uygun görülen birlikler, USKS üzerinden yayınlanır.

ç) Destekleme icmallерinin hazırlanması;

- 1) Veri giriş yetkisi almış süt üretici birliklerinin bulunduğu yerlerde; üreticinin icmal-1'e esas tabloları örgütlerince aylar bazında hazırlanır ve USKS'ye girilmesi için yetkilendirilmiş süt üretici birliklerine gönderilir. İcmal-1 listelerinin USKS'ye girişleri bu birliklerce yapılır.
- 2) Veri giriş yetkisi almış süt üretici birliklerinin bulunmadığı yerlerde; üreticinin icmal-1'e esas tabloları örgütlerince aylar bazında hazırlanır ve USKS'ye girilmesi için il/ilçe müdürlüklerine gönderilir. İcmal-1 listelerinin USKS'ye veri girişleri il/ilçe müdürlüklerince yapılır.
- 3) USKS'ye süt girişlerinin, üreticilerin üretimde buldukları ilçeden yapılması esastır.
- 4) İl merkezinde kurulan süt üreticileri birlikleri, yetkilendirilmediği ilçelerde sadece üyelerinin veri girişini yapar.

d) Destekleme icmallерinin il/ilçe müdürlüklerince incelenmesi;

- 1) Süt icmallерinin incelenmesinde; üreticilere ait fatura ve/veya müstahsil makbuzlarının uygunluğu, bunların sisteme doğru girilip girilmediği, hayvan sayısı ve satılan süt miktarının uyumlu olması dikkate alınır. Uygun olmayan hatalı belgeler, girişler ve hayvan sayısı ile süt miktarında uyumsuzluk olanlar icmal listesinden çıkartılır.
- 2) İnceleme sonrasında fatura ve/veya müstahsil makbuzları, yazı ile icmal-1'i veya icmale esas tabloyu hazırlayan örgüte iade edilir. Bu örgütçe beş yıl süre ile saklanır.

e) Destekleme icmallерinin askıya çıkarılması;

- 1) Aylar bazında USKS veri tabanına kaydedilen icmal-1 listeleri, veri giriş dönemi bittikten sonra, il/ilçe müdürlüklerince askıya çıkartılmak üzere USKS veri tabanından icmal-2 listeleri şeklinde alınır.
- 2) İcmal-2 listeleri il/ilçe müdürlüklerinde, örgütlerine ve üreticilere duyurulacak şekilde askıya çıkarılır.
- 3) Askıya çıkarma tarihi ve saati ile askıdan indirme tarihi ve saati il/ilçe müdürlüğü ile üretici örgütü temsilcilerince tutanağa bağlanır ve güncel tarihle imzalanması sağlanır.
- 4) Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise listelerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz.
- 5) Askı süresinde icmal-2 listelerine yapılan itirazlar, USKS ilçe sistem sorumlularınca değerlendirilerek sonuçlandırılır.

f) Destekleme icmallерinin gönderilmesi ve ödeme;

- 1) İtirazların değerlendirilmesinden sonra kesinleşmiş icmal-2 listeleri ilçe müdürlüklerince onaylanarak il müdürlüğüne gönderilir.
- 2) İlçelerden gelen onaylanmış icmal-2 listeleri il müdürlükleri tarafından incelenir ve USKS veri tabanında ödemeye esas olan icmal-3 listesi şeklinde düzenlenir. Düzenlenen icmal-3 listeleri onaylanarak TÜGEM'e gönderilir.
- 3) TÜGEM, gelen icmal-3 listeleri ile USKS'den alınan icmal-3 listelerinin uyumlu olmasını kontrol eder.
- 4) Ödeme listelerinin Bakanlıkça bankaya gönderilmesinden sonra kesinleşmiş icmal-2 listeleri, yetiştirici/üretici örgütleri bazında USKS' den il/ilçe müdürlüklerince alınarak ilgili üretici örgütlerine gönderilir.

g) Diğer hususlar;

- 1) Destekleme icmallерinin hazırlanması, askıya çıkartılması, gönderilmesi ve ödeme ile ilgili çalışma takvimi TÜGEM tarafından belirlenir.
- 2) İl/ilçe müdürlükleri, destekleme için müracaat koşullarını ve zamanını üreticilere yerel duyuru imkânları ile duyurmak üzere gerekli tedbirleri alır.
- 3) Bu Tebliğ'de yer alan icmallерin ve diğer eklerin örnekleri USKS üzerinden yayınlanır.
- 4) İl/ ilçe müdürlükleri ve süt üretici birlikleri, çiğ süt desteği için gerekli belgelerle yapılan başvuruları zamanında sisteme girmekle sorumludur.
- 5) USKS'de görev yapacak Bakanlık personelinin sistem şifrelerinin tahsisi Bakanlıkça, birlik personelinin şifre tahsisi ise Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliğince yapılır. Personelin eğitimi ile konuyla ilişkin diğer tedbirler Bakanlık ve Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği tarafından alınır.
- 6) Birden çok örgüte üye üreticinin iş ve işlemleri, fatura ve/veya müstahsil makbuzunu teslim ettiği örgüt üzerinden yapılır.
- 7) Çiğ Süt desteklemesi ve USKS ile ilgili olarak yapılacak çalışmaların esasları TÜGEM tarafından belirlenir

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arı Yetiştiriciliği, Bombus Arısı Kullanımı ve İpekböceği Desteklemeleri

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yem Bitkileri Desteklemeleri

ALTINCI BÖLÜM

Hayvan Hastalığı Tazminatı, Hastalıktan Ari İşletmeler, Hayvan Hastalıkları ile Mücadele, Programlı Aşı Uygulamaları ve Besilik Erkek Sığır Desteklemeleri

YEDİNCİ BÖLÜM

Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi, Projeli Damızlık Koyun-Keçi ile Organik Tarım Desteklemeleri

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/05/20110506-7.htm>

TEAE Yayın Listesi

- Davran M., Tok N., **Adana İlinde Erkenci Patates Üreten Tarım İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı ve Toplumsal Cinsiyet Yapılanması**, Yayın No: 189, Nisan 2011, Ankara.
- Gül Yavuz G., **Polath İlçesinde Üreticilerin Tarım Sigortası Yaptırmaya Karar Verme Sürecinde Etkili Olan Faktörlerin Analizi**, Yayın No: 188, Mart 2011, Ankara.
- Oğuz C., Kan A., **Konya İli Seydişehir İlçesi Yayılcık Köyünde Bahçe Tarımında Kadınların Rolü ve Etkinliğinin Ölçülmesi**, Yayın No: 187, Mart 2011, Ankara.
- Sivük H., **Konya Ereğli İvriz Sağ Sahil Sulama Birliği'ne Üye Üreticilerin Su Kullanım Davranışları Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No: 186, Mart 2011, Ankara.
- Ataseven Y., **Tarımsal Faaliyetlerin İçme Suyu Havzalarındaki Etkilerinin Araştırılması: Ankara İli Örneği**, Yayın No: 185, Mart 2011, Ankara.
- Arısoy H., **Türkiye'nin Avrupa Birliği Buğday Ortak Piyasa Düzenine Uyumunun İç Anadolu Bölgesi Üreticilerine Olası Yansımaları**, Yayın No: 184, Mart 2011, Ankara.
- Zan Sancak A., Aygören E., **Turuncgiller Durum ve Tahmin: 2010/2011** Yayın No: 183, Aralık 2010, Ankara.
- TEAE Personeli, **TEAE Bakış 2010**, Yayın No: 182, Aralık 2010, Ankara
- Taşdan K., Aygören E., Gül Yavuz G., Gülaç Z.N., Yasan Ataseven Z., Yılmaz F., Zan Sancak A., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım**, Yayın No: 181, Ağustos 2010, Ankara
- Peker K., Kan A., **Konya'da Yetiştirilen Tarla Ürünlerinde Rekabet Üstünlüklerinin Tespiti**, Yayın No: 180, Temmuz 2010, Ankara
- Taşdan K., Çeliker S.A., Arısoy H., **Akdeniz Bölgesinde Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyoekonomik Yapısı**, Yayın No: 179, Temmuz 2010, Ankara
- Ören M.N., Alemdar T., Parlakay O., Yılmaz H., Seçer A., Güngör C., Yaşar B., Gürer B., **Adana İlinde Arıcılık Faaliyetinin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 178, Mayıs 2010, Ankara
- Albayrak M., **Yaş Meyve ve Sebze Pazarlama Merkezleri: Toptancı Haller-Pazarlar (Dünya, Avrupa Birliği ve Türkiye'den Örneklerle Yapısı ve İşleyişi)**, Yayın No: 177, Ekim 2009, Ankara
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2008**, Yayın No: 176, Ağustos 2009, Ankara
- Metin Özcan K., Tatlıdil F., **Review Of Commodity Trading And Challenges To Viable Derivatives Contracts In Turkey**, Yayın No 175, Temmuz 2009, Ankara
- Sayın C., Mencet M.Nisa, Taşcıoğlu Y., **Süt Toplama Merkezlerinin, Gıda Güvenliğini Sağlama ve Sokak Sütçülüğünü Önlemedeki Rollerinin Belirlenmesi: Antalya İli Örneği**, Yayın No 174, Nisan 2009, Ankara
- Çelik Y., **Konya İlinde Havuç Üretimi Yapan Tarım İşletmelerinin Avrupa Birliği Tarımsal Muhasebe Veri Ağı Sistemine Göre Sınıflandırılması ve İşletme Başarı Ölçütlerinin Karşılaştırılması**, Yayın No 173, Nisan 2009, Ankara
- Dellal İ., Berkum S., **Sektörel Analizler: Süt, Domates, Hububat, Kanatlı**, Yayın No 172, Mart 2009, Ankara
- Dellal İ., Berkum S., **Sectoral Analysis: Dairy, Tomato, Cereal, Poultry**, Yayın No 171, Mart 2009, Ankara
- Dellal İ., Keskin G., **Küresel Mali Kriz: Tarım Sektöründe Riskler ve Fırsatlar**, Yayın No 170, Kasım 2008, Ankara
- Yılmaz S., **AB'ye Uyum Sürecinde Türkiye'de Yaş Sebze ve Meyve Toptancı Hallerinin İşleyişinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Antalya İli Toptancı Hali Örneği**, Yayın No 169, Şubat 2008, Ankara
- Çeliker S.A., Korkmaz Ş., Demir A., Gül U., Dönmez D., Özdemir İ., Kalanlar Ş., **Ege Bölgesi Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi**, Yayın No: 168, Ocak 2008, Ankara.
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2007**, Yayın No: 167, Şubat 2008, Ankara
- Can M., **Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Programlarının Türkiye'nin Kırsal Kalkınması Açısından İncelenmesi: SAPARD ve IPARD Örneği**, Yayın No: 166, Aralık 2007, Ankara
- Çınar H., Demir A., Top B., Horne P., **Türkiye Kanatlı Eti Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 165, Ağustos 2007, Ankara
- Ege H., Hasdemir M., Yılmaz N., Dönmez D., Belt J., **Türkiye Hububat Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 164, Ağustos 2007, Ankara.
- Dellal İ., Özat H., Özüdoğru T., **Tarımda Mazot Kullanımı ve Mazot Destekleri**, Yayın No: 163, Eylül 2007, Ankara.

- Keskin G., Nazlı C., Elçi S., Özüdoğru T., Valk O., **Türkiye Domates Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 162, Temmuz 2007, Ankara.
- Gül Yavuz G., **Fındık Durum ve Tahmin : 2007/2008**, Yayın No: 161, Ağustos 2007, Ankara.
- Taşdan K., **Mısır Durum ve Tahmin : 2007/2008**, Yayın No: 160, Ağustos 2007, Ankara.
- İçöz Y., Taşdan K., İriboy S., Berkum S., **Türkiye Süt Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 159, Temmuz 2007, Ankara.
- Demir A., **Buğday Durum ve Tahmin: 2007/2008**, Yayın No: 158, Temmuz 2007, Ankara.
- Onurlubaş H. E., Kızılaslan H., **Türkiye’ de Bitkisel Yağ Sanayindeki Gelişmeler ve Geleceğe Yönelik Beklentiler.**, Yayın No: 157, Mayıs 2007, Ankara
- Karakaş A., Günler N., **Çay Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 156, Mart 2007, Ankara
- Şahinöz A., Çağatay S., Teoman Ö., **Türkiye’de Tarımsal Destekleme Politikası Aracı Olarak Fark Ödeme Sistemi’nin Uygulanabilirliğinin Tartışılması ve Sistemin İktisadi Analizi**, Yayın No: 155, Nisan 2007, Ankara
- Koç B., Gül A., **Türkiye’de Bir Kırsal Kalkınma Modeli Olarak Köyentler ve Köyentlerde Tarımsal İşletmelerin Sosyal ve Ekonomik Analizi**, Yayın No: 154, Mart 2006, Ankara
- TEAE Uzmanları., **AB ve Türkiye’de Tarımda Sektörel Analizler**, Yayın No: 152, Aralık 2006, Ankara
- Dönmez, D., **Pirinç Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 151, Kasım 2006, Ankara
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye’de Tarım 2006**, Yayın No: 150, Kasım 2006, Ankara
- Çeliker, S.A., Korkmaz, Ş., Dönmez, D., Gül, U., Demir, A., Genç, Y., Kalanlar, Ş., Özdemir, İ., **Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Avcılığının Sosyo-Ekonomik Analizi, (İngilizce)**, Yayın No: 149, Mart 2006, Ankara.
- Özüdoğru, T., **Pamuk Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 148, Kasım 2006, Ankara.
- Ege, H., Eken, H., Çakaryıldırım, N., **Arpa Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 147, Temmuz 2006, Ankara.
- Hasdemir, M., Karahocagil, P., Hasdemir, M., **Kuru Kayısı Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 146, Eylül 2006, Ankara.
- Anaç, H., Dönmez, D., Ege, H., **Buğday Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 145, Haziran 2006, Ankara.
- Şahin, Y., **TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Koopertiflerinde Devlet Yatırım Yardımları ve Kooperatif-Ortak İlişkileri**, Yayın No: 144, Ocak 2006, Ankara.
- Çeliker, S.A., Korkmaz, Ş., Dönmez, D., Gül, U., Demir, A., Genç, Y., Kalanlar, Ş., Özdemir, İ., **Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Avcılığının Sosyo-Ekonomik Analizi**, Yayın No: 143, Mart 2006, Ankara.
- Tunaliöđlu, R., Karahocagil, P., **Zeytinyağı- Sofralık Zeytin – Prina Yağı Durum Tahmin : 2005/2006**, Yayın No: 142, Mart 2006, Ankara.
- Candemir, M., Deliktaş, E., **TİGEM İşletmelerinde Teknik Etkinlik, Ölçek Etkinliği, Teknik İlerleme, Etkinlikteki Değişme ve Verimlilik Analizi: 1999-2003**, Yayın No: 141, Ocak 2006, Ankara.
- Kekin, G., Çakaryıldırım, N., Dölekoğlu, C.Ö., **Domates ve Domates Salçası Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 140, Kasım 2005, Ankara.
- Ataseven, Y., **AB ve Türkiye’de Tütüne Yönelik Politikalar- Karşılaştırmalı Bir Analiz**, Yayın No: 139, Ağustos 2005, Ankara.
- Tunaliöđlu, R., Taşkaya, B., **Fındık-Antep Fıstığı Durum ve Tahmin Raporu: 2005/2006**, Yayın No: 138, Eylül 2005, Ankara.
- Dölekoğlu, C.Ö., Keskin, G., Özdemir, İ., **Yemeklik Kuru Baklagiller Durum ve Tahmin : 2005/2006**, Yayın No: 137, Eylül 2005, Ankara.
- Taşkaya, B., Tunaliöđlu, R., Odabaşı, S., **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar: 2005/2006**, Yayın No: 136, Eylül 2005, Ankara.
- Anaç, H., Dönmez, D., Dellal, İ., **Buğday Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 135, Temmuz 2005, Ankara.
- Oktay, E., Tunaliöđlu, R., **Türk Tarım Politikasının Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikasına Uyumunu**, Yayın No: 134, Haziran 2005, Ankara.
- Özüdoğru, T., Çakaryıldırım, N., **Pamuk Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 133, Haziran 2005, Ankara.
- İçöz, Y., Demir, A., Çeliker, A., Kalanlar, Ş., Gül, U., **Süt ve Süt Ürünleri Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No: 132, Ağustos 2005, Ankara
- İçöz, Y., Demir, A., Çeliker, A., Kalanlar, Ş., Gül, U., **Et ve Et Ürünleri Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No: 131, Nisan 2005, Ankara
- Arısoy, H., Oğuz, C., **Tarımsal Araştırma Enstitüleri Tarfından Yeni Geliştirilen Buğday Çeşitlerinin Tarım İşletmelerinde Kullanım Düzeyi ve Geleneksel Çeşitler İle Karşılaştırmalı Ekonomik Analizi-**

- Konya İli Örneği**, Yayın No:130, Mart 2005, Ankara.
- Kızılaslan, N., Kızılaslan, H., **Türkiye’de Kimyasal Gübre Kullanımı ve Tokat İli Artova İlçesinde Kimyasal Gübredeki Uygulamalar, Gübreleme-Çevre İlişkileri**, Yayın No:129, Mart 2005, Ankara.
 - Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **“Zeytinyağı - Sofralık Zeytin ve Pirina Yağı Durum Tahmin:2004/2005”**, Yayın No: 128, Mart 2005, Ankara.
 - Karahocagil, P. Tunahioğlu, R., Çakaryıldırım, N. **“Turunçgiller Durum ve Tahmin 2004-2005”**, Yayın No: 127, Şubat 2005, Ankara
 - Saner, G., Engindeniz, S., Çukur, F., Yücel, B., **İzmir ve Muğla İllerinde Faaliyet Gösteren Arıcılık İşletmelerinin Teknik ve Ekonomik Yapısı İle Sorunları Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No:126, Ocak 2005, Ankara.
 - Dölekoğlu,Ö.C., Keskin, G. **Yemeklik Kuru Baklagil Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No: 125, Aralık 2004, Ankara.
 - Keskin, G., Dölekoğlu, Ö.C., **Domates ve Domates Salçası Durum ve Tahmin Raporu 2004-2005** Yayın No: 123, Eylül 2004, Ankara
 - Koç, M., **Ege Bölgesinde Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatlarında Dalgalanmalar ve Etkileri Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No: 122, Haziran 2004, Ankara.
 - Güneş, E., **Tarım İşletmelerinde Kredi Taleplerinin Doğrusal Programlama Yöntemiyle Belirlenmesi “Kırşehir İli Merkez İlçesi Tarım İşletmeleri Araştırması”**, Yayın No: 121, Haziran 2004, Ankara.
 - Özüdoğru, H., **“Köy-Koop Kırklareli Birliğinin Ekonomik Analizi ve Yöneticilerin Kooperatif İşletmelerinin Başarısına Etkilerinin Değerlendirilmesi”** Yayın No: 120, Mayıs 2004, Ankara
 - Şengül, S., **"Türkiye'de Yoksulluk Profili ve Gelir Gruplarına Göre Gıda Talebi"**, Yayın No: 119, Mart 2004, Ankara.
 - Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **"Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Durum Tahmin:2003/2004"**, Yayın No: 118, Mart 2004, Ankara.
 - TEAE Personeli, **"Tea Bakış 2003"**, Yayın No: 117, Ocak 2004, Ankara.
 - İçöz, Y., **"Bursa İli Süt Sığırcılık İşletmelerinde Karlılık ve verimlilik Analizi"**, Yayın No: 116, Mart 2004, Ankara.
 - Özüdoğru, T., **"Pamuk Durum ve Tahmin: 2003/2004"**, Yayın No: 115, Ocak 2004, Ankara.
 - Atıcı, C., **"Türkiye'nin Dış Ticaretinde ve Transfer Politikalarında Değişimin Faktör Bazında Gelir Dağılımı Etkileri: Bir Sosyal Hesaplar Matrisi Denemesi"**, Yayın No: 114, Aralık 2003, Ankara.
 - Yavuz, F., Birinci, A., Peker, K., Atsan, T. **"Türkiye Fındık Sektörü Ekonometrik Modelinin Oluşturulması ve Politik Analizlerde Kullanımı"**, Yayın No: 113, Aralık 2003, Ankara.
 - Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **“Türkiye I. Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Sempozyumu Bildirileri”**, Yayın No: 112, Aralık, 2003 Ankara.
 - Karahocagil, P., Tunahioğlu, R., Taşkaya, B., Anaç, H., **“Turunçgiller Durum ve Tahmin 2003-2004”**, Yayın No: 111, Kasım 2003, Ankara.
 - Dölekoğlu, T., **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin 2003-2004**, Yayın No: 110, Ağustos 2003, Ankara
 - Dölekoğlu, C.Ö., Uysal, F., **Yemeklik Kuru Baklagil Durum ve Tahmin 2003-2004**, Yayın No: 109, Ağustos, 2003 Ankara
 - Keskin, G., Pezikoğlu, F., Gül, U., **Sebze Durum Raporu 2002-Domates**, Yayın No: 108, Temmuz,2003, Ankara
 - Dölekoğlu, T., **Türkiye I. Yağlı Tohumlar, Bitkisel Yağlar ve Teknolojileri Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 107, Ağustos, 2003
 - Özüdoğru, T., Ertürk, Y.E., 2003, **Türkiye VI. Pamuk ve Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 106, Ağustos. 2003, Ankara
 - Dölekoğlu, C.Ö., 2003, **Tüketicilerin İşlenmiş Gıda Ürünlerindeki kalite Tercihleri, Sağlık Riskine Karşı Tutumları ve Besin Bileşimi Konusunda Bilgi Düzeyleri (Adana Örneği)**, Yayın No: 105, Temmuz, Ankara
 - Akbay, A.Ö., 2003, **Türkiye'de Şeker Üretiminin Ekonomik ve Sosyal Karlılığının Değerlendirilmesi**, Yayın No: 104, Temmuz, Ankara
 - Özkan, U., Erkuş, A., 2003, **Bayburt İlinde Sığır Yetiştiriciliğine Yer veren Tarım İşletmelerinin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 103, Temmuz, Ankara
 - Demirci, S., **Şeker Kanunundaki Değişiklikle Olası Etkilerin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 102, Haziran, Ankara.
 - Tan, S., Dellal, İ., 2003, **Avrupa Birliği’nde Ortak Tarım Politikasının İşleyişi ve Türk Tarımının Uyum Süreci**, Yayın No: 100, Mayıs Ankara.
 - Dellal, İ., Gül, U., Anaç, H., 2003. **Buğday Durum ve Tahmin: 2003/2004, Durum ve Tahmin 2003-2,**

- Yayın No: 99, Ankara.
- Yeni, R., Dölekoğlu, C.Ö., 2003, **Tarımsal Destekleme Politikasında Süreçler ve Üretici Transferleri**, Yayın No: 98, Nisan, Ankara.
 - Karlı, B. 2003, **Gap Alanındaki Tarım Kooperatifleri ve Diğer Çiftçi Örgütlerinin Bölge Kalkınmasındaki Etkinliği**, Yayın No: 97, Mart, Ankara.
 - Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., Tan, M., **Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Durum ve Tahmin:2003, Durum ve Tahmin:2003-1**,Yayın No:96, Mart, Ankara.
 - Gül, A., Akbay, A.Ö., Dölekoğlu, C.Ö., Özel, R., Akbay, C., **Adana İli Kentsel Alanda Ailelerin Ev Dışı Gıda Tüketimlerinin Belirlenmesi**, Yayın No:95, Ocak, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-6**, Yayın No: 94, Aralık, Ankara.
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-5**, Yayın No: 93, Aralık, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Kümes Hayvanları ve Yumurta Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-4**, Yayın No: 92, Aralık, Ankara.
 - Ege, H., Karahocagil P., 2002, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-3**, Yayın No: 91, Aralık, Ankara
 - Tunahioğlu, R., Gökçe, O., 2002, **Ege Bölgesinde Optimal Zeytin Yayılış Alanlarının Tespitine Yönelik Bir Araştırma**, Yayın No: 90, Aralık, Ankara.
 - Özüdoğru, T., 2002, **Pamuk Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-2**, Yayın No:89, Ekim, Ankara.
 - Karlı, B. 2002, **Gap Alanındaki Tarıma Dayalı Sanayi İşletmelerinin Gelişimi, Sorunları ve Çözüm Yolları**, Yayın No: 88, Eylül, Ankara.
 - Özüdoğru, T., Ertürk, E., 2002, **Türkiye V. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildiriler**, Yayın No: 87, Ekim, Ankara
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., **Türkiye’de Süt Tozu Üretimi ve Dünyadaki Rekabet Şansı**, Yayın No: 86, Ekim, Ankara.
 - Tan, S., Dellal, İ., 2002, **Kırmızı Et Üretim ve Tüketim Açığını Kapatmak İçin Alternatif Bir Yaklaşım: Hindi Üretimi ve Sözleşmeli Yetiştiricilik Modeli, Proje Raporu 2002-3**. Yayın No: 85, Temmuz, Ankara.
 - Dellal, İ., Tunahioğlu, R., 2002, **Buğday Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-1**, Yayın No: 84, Ankara.
 - Dellal, İ., Keskin, G., Dellal, G., 2002, **Gap Bölgesinde Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinin Ekonomik Analizi ve Hayvansal Ürünlerin Pazara Arzı, Proje Raporu 2002-2**. Yayın No: 83, Temmuz, Ankara.
 - Ege, H, Karahocagil P., 2001, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-7**, Yayın No: 82, Aralık, Ankara.
 - Dellal, G., Eliçin, A., Tekel, N., Dellal, İ., 2002, **Gap Bölgesinde Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinin Yapısal Özellikleri, Proje Raporu 2002-1**. Yayın No: 82, Temmuz, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Kümes Hayvanları ve Yumurta Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-6**, Yayın No: 81, Kasım, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-5**, Yayın No: 80, Kasım, Ankara.
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-4**, Yayın No: 79, Kasım, Ankara.
 - Özüdoğru, T., Tatlıdil, H., 2001, **“Bu Toprağın Sesi” Televizyon Programının Polatlı İlçesinde Çiftçi Davranışlarına Etkileri Üzerine Bir Araştırma, Proje Raporu**. Yayın No: 78, Aralık, Ankara.
 - Akyıl, N., Özüdoğru, T., 2001, **Yeni Gelişmeler Işığında Pamuk Sektörü, Iv. Türkiye Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 77, Aralık, Ankara.
 - Karahocagil, P., 2001, **Yeter Gelirli İşletme Büyüklüğü: Literatür İncelemesi, Proje Raporu 2001-24**, Yayın No:76, Ekim, Ankara.
 - Dellal, İ., 2001, **Buğday Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-3**, Yayın No: 74, Eylül, Ankara.
 - Dölekoğlu, T., 2001, **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-2**, Yayın No:73, Ağustos, Ankara.
 - Tan, S., 2001, **Türkiye’de Sütçülük Sektöründe Bölgeler Arası Yapısal Değişimin Spatial Denge Modeli İle Analizi, Proje Raporu 2001-22**, Yayın No: 72, Ağustos, Ankara.
 - Abay, C., Sayan, S., Miran, B., Bayaner, A., 2001, **Türkiye’deki Tarımsal Destek Harcamalarının Enflasyon Üzerine Etkilerinin Ekonometrik Analizi, Proje Raporu 2001-21**, Yayın No:71, Haziran,

- Ankara.
- Sarımeşeli, M., Tatlıdil, F., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği ve Kayıt Sistemi Pilot Uygulaması ve Orman İçi Köyler Açısından Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-20**, Yayın No:70, Nisan, Ankara
 - Saraçoğlu, B., Aydoğuş, O., Köse, N., İşgören, D., 2001, **Türkiye’de Su Ürünleri Sektörü: Üretim, Talep ve Pazarlama, Proje Raporu 2001- 19**, Yayın No:69, Nisan, Ankara.
 - Çakmak, E., Kasnakoğlu, H.,2001, **Tarım Sektöründe Türkiye ve Avrupa Birliği Etkileşimi, Proje Raporu 2001-18** , Yayın No:68, Nisan, Ankara.
 - Demirci, S., 2001, **Şeker Fabrikalarının Performans Analizi ve Toplam Faktör verimliliklerinin Ölçümü: Dea ve Malmquist İndeks Yaklaşımı, Proje Raporu 2001-17**, Yayın No:67, Nisan, Ankara.
 - Zaim, O., Bayaner, A., Kandemir, M.U., 2001, **Tarımda İller ve Bölgeler Düzeyinde Üretkenlik ve Etkinlik: Farklar ve Nedenler, Proje Raporu 2001-16**, Yayın No:66, Nisan, Ankara.
 - TEAE Personeli Türkiye’de Bazı Bölgeler İçin Önemli Ürünlerde Girdi Kullanımı ve Üretim Maliyetleri, 2001, **Proje Raporu 2001-14**, Yayın No:64, Nisan, Ankara.
 - Koç, A., Tanrıvermiş, H., Budak, F., Gündoğmuş, E., İnan, H., Kubaş, A., Özkan, B., 2001, **Türkiye Tarımında Kimyasal İlaç Kullanımı: Etkinsizlik, Sorunlar ve Alternatif Düzenlemelerin Etkileri, Proje Raporu 2001-13**, Yayın No:63, Nisan, Ankara.
 - Işıklı, E., Koç, A., Miran, B., Akyıl, N., Abay, C., Güler, S., Günden, C., 2001, **Türkiye’de Tütünde Arz Kontrolü ve Ekonomik Etkileri, Proje Raporu 2001-12**, Yayın No:62, Nisan, Ankara.
 - Binici, T., Koç, A., Bayaner, A., 2001, **Üretici Risk Davranışları ve Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler: Adana Aşağı Seyhan Ovası Örneği (İngilizce), Çalışma Raporu 2001-1**, Yayın No:61, Nisan, Ankara.
 - Akdemir, Ş., Binici, T., Şengül, H., Vd. 2001, **Bölge Bazlı Tarım Sigortasının Türkiye’de Seçilmiş Bölgeler İçin Potansiyel Sigorta Talebinin ve Talebinin Karşılabilirliğinin Belirlenmesi, Proje Raporu 2001-11**, Yayın No:60, Nisan, Ankara.
 - Alpay, S., Yalçın, İ., Dölekoğlu, T., 2001, **Avrupa Birliği Kalite ve Sağlık Standartlarının Türk Gıda Sanayi Sektörü Rekabet Gücü Üzerine Etkisi, Proje Raporu 2001-10**, Yayın No:59, Nisan, Ankara
 - Özüdoğru, T., Akyıl, N.,2001, **Pamuk Durum ve Tahmin:2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-1**, Yayın No:58, Eylül, Ankara.
 - Bayaner, A., Koç, A., Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., Ören, N., Özkan, B., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği Pilot Uygulamasının İzleme ve Değerlendirilmesi**, Proje Raporu 2001-9, Yayın No:57, Mart, Ankara
 - Ediz, D., İntişah, A.Ş., Özlü, R., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği Pilot Uygulaması (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 2001-8**, Yayın No:56, Mart, Ankara.
 - Yavuz, F., Aksoy, Ş., Tan, S., Dağdemir, V., Keskin, A., 2001, **Türkiye’de Süt Pazarlama Sisteminin İyileştirilmesi İçin Kurumsal Yapılanma İhtiyacı Üzerine Bir Araştırma, Proje Raporu 2001-7**, Yayın No:55, Mart, Ankara.
 - Koç, A., Uzunlu, V., Bayaner, A., 2001, **Türkiye Tarımsal Ürün Projeksiyonları 2000-2009, Proje Raporu 2001-6**, Yayın No:54, Şubat, Ankara.
 - Koç, A., Bayaner, A., Tan, S., Ertürk, Y.E., Fuller, F., 2001, **Türkiye’de Destekleme Politikaları ve Programlarının Hayvancılık Sektörünün Gelişmesi Üzerine Etkisi (İngilizce), Proje Raporu 2001-5**, Yayın No:53, Ocak, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., 2001, **Ankara İli Kızılcahamam İlçesinde Köy-Tür’e Bağlı Olarak Faaliyet Gösteren Broiler İşletmelerinin Ekonomik Analizi, Proje Raporu 2001-4**, Yayın No:52, Ocak, Ankara.
 - Akgüngör, S., Barbaros, F., Kumral, N., 2001, **Türkiye’de Meyve ve Sebze İşleme Sanayinin Avrupa Birliği Piyasasında Sürdürülebilir Rekabet Gücü Açısından Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-3**, Yayın No: 51, Ocak, Ankara.
 - Özcan, Y.Z., 2001, **Türkiye’de Fındık, Çay, Şeker Pancarı ve Tütün Tarımında Hızlı Kırsal Değerlendirme (İngilizce), Proje Raporu 2001-2**, Yayın No: 50, Ocak, Ankara.
 - Şengül, H., Koç, A., Akyıl, N., Bayaner, A., Fuller, F., 2001, **Türkiye’de Pamuk Pazarı: Gelecekteki Talebi Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-1**, Yayın No: 49, Ocak, Ankara.
 - Dellal, İ., Ege, H., 2000, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2000/2001, Durum ve Tahmin 2000-2**, Yayın No: 48, Aralık, Ankara.
 - Akyıl, N., 2000, **Pamuk Endüstrisinde Pazar Merkezli Bilgi Akışı, Türkiye İu. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildiriler Tartışmalar**, Yayın No: 47, Ekim, Ankara.
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., 2000, **Türkiye’de Hayvancılık Sektörü: Üretici, Sanayici ve Politika Yapıcılar Açısından Sektörün Değerlendirilmesi, Türkiye I. Besi ve Süt Hayvancılığı Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 46, Temmuz, Ankara.
 - Sarımeşeli, M., Aydoğuş, O., 2000, **Dünya Fındık Piyasasının Ekonomik Analizi ve Türkiye İçin Optimum Politikaların Saptanması, Proje Raporu 2000-6**, Yayın No: 45, Temmuz, Ankara.

- Ege, H., Dellal, İ., 2000, **Buğday Durum ve Tahmin: 2000/2001, Durum ve Tahmin 2000-1**, Yayın No: 44, Temmuz, Ankara.
- Dellal, İ., 2000, **Antalya İlinde Kıl Keçisi Yetiştiriciliğine Yer veren Tarım İşletmelerinin Ekonomik Analizi ve Planlanması, Proje Raporu 2000-5**, Yayın No: 43, Haziran, Ankara.
- Tanrıvermiş, H., 2000, **Orta Sakarya Havzası'nda Domates Üretiminde Tarımsal İlaç Kullanımının Ekonomik Analizi**, Yayın No: 42, Mayıs, Ankara.
- Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., Ceyhan, V., Fidan, H., Özüdoğru, H., 2000, **Türkiye'de Özelleştirme Uygulamalarının Tarım Kesimine Etkilerinin Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2000-3**, Yayın No:41, Mayıs, Ankara.
- Demirci, S., 2000, **Doğrudan Gelir Sistemi ve Uygulamalar: Literatür İncelemesi, Proje Raporu 2000-1**, Yayın No: 40, Mayıs, Ankara.
- Saraçoğlu, B., Köse, N., 2000, **Bazı Gıda Sanayilerinin Uluslararası Rekabet Gücü: Makarna, Bisküvi ve Un Sanayi, Proje Raporu 2000-2**, Yayın No: 39 , Mayıs, Ankara.
- Tan, S., Şener, B., Aytüre, S., 1999, **Feoga ve Türkiye'de Uygulanabilirliği, Çalışma Raporu 1999-3**, Yayın No: 38, Aralık, Ankara.
- Kırıl, T., Kasnakoğlu, H., 1999, **Tarımsal Ürünler İçin Maliyet Hesaplama Metodolojisi ve veri Tabanı Rehberi, Proje Raporu 1999-13**, Yayın No: 37, Aralık, Ankara.
- Demirci, S., 1999, **Destekleme Alımı ve Fark Ödeme Sisteminin Refah ve Dağılım Etkilerinin İncelenmesi, Proje Raporu 1999-12**, Yayın No: 36, Aralık, Ankara.
- Brooks, J., Tanyeri, A., 1999, **Tarımsal Politika Reformu: Sosyal Hesap Matriksi Yaklaşımı (İngilizce), Proje Raporu 1999-11**, Yayın No: 35, Aralık, Ankara.
- Çakmak, E.H., Akder, H., 1999, **Dünya Ticaret Örgütü-Tarım Anlaşması'nın Yeni Görüşme Dönemi ve Türkiye: Olanaklar, Kısıtlar ve Stratejiler, Proje Raporu 1999-10**, Yayın No:34, Aralık, Ankara.
- Akyl, N., 1999, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-8**, Yayın No: 33, Aralık, Ankara.
- Özçelik, A., Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., İnan, A.,1999, **Türkiye'de Sulama İşletmeciliğinin Geliştirilmesi Yönünden Şebekelerin Birlik ve Kooperatiflere Devri İle Su Fiyatlandırma Yöntemlerinin İyileştirilmesi Olanakları, Proje Raporu 1999-9**, Yayın No: 32, Kasım, Ankara.
- Koç, A., Beghin, J., Fuller, F., Aksoy, Ş., Dölekoğlu, T., Şener, A., 1999, **Türkiye'de Yağlı Tohumlar Pazarı: Uluslararası Fiyatlar ve Alternatif Politikaların Arz, Talep ve İkame Ürünler Üzerine Etkileri (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-8**, Yayın No: 31, Eylül, Ankara.
- Bayaner, A., Bozkurt, H., 1999, **Türk Tarımında Bilim ve Araştırma Politikaları (İngilizce)**, Yayın No: 30, Ekim, Ankara.
- Ege, H., 1999, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-7**, Yayın No: 29, Eylül, Ankara.
- Ertürk, Y.E., Tan, S., 1999, **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 1999, Durum ve Tahmin 1999-6**, Yayın No: 28, Ağustos, Ankara.
- Akyl, N., Bayaner, A., 1999, **Pamukta Tarım ve Sanayi Entegrasyonu, Türkiye İ. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 27, Ağustos, Ankara.
- Tan, S., Ertürk, Y.E., 1999, **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 1999, Durum ve Tahmin 1999-5**, Yayın No: 26, Ağustos, Ankara.
- Şener, A., Koç, A.,1999, **Türkiye'de Kimyasal Gübre Talebi, Çalışma Raporu 1999-2**, Yayın No: 25, Ağustos, Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Köse, N., 1999, **Buğday Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-4**, Yayın No: 24, Haziran, Ankara.
- Bayaner, A., 1999, **Çorum İlinde Yumurta Tavukçuluğunun Ekonomik Analizi, Proje Raporu 1999-7** Yayın No: 23, Haziran, Ankara.
- Çakmak, E., Kasnakoğlu, H., Akder, H., 1999, **Türk Tarımında Destekleme Alımları ve Pazar Girişi Etkileri: Tarımsal Sektör Modeli Analizi, (İngilizce), Proje Raporu 1999-6** Yayın No: 22, Mayıs, Ankara.
- Furtan, W.H., Güzel, A., Karagiannis, G., Bayaner, A., 1999, **Türkiye'de Tarımsal Araştırmaların Getirisi ve Tarımsal verimlilik (İngilizce), Proje Raporu 1999-5**, Yayın No: 21, Mayıs, Ankara.
- Bayaner, A., Uzunlu, V., 1999, **Türk Baklagil Pazarlama Politikalarının Dünya Ticaretine Etkileri, Çalışma Raporu 1999-1**, Yayın No: 20, Nisan, Ankara.
- Ege, H., Ertürk, Y.E., 1999, **Yemlik Tahıllar Tahmin: 1998/99, Tahmin 1999-3**, Yayın No: 19, Mart, Ankara.
- Aksoy, Ş., Şener, A., 1999, **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1999-2**, Yayın No: 18, Mart, Ankara.

- Yurdakul, O., V.D., 1999, **Türkiye’de Hayvansal Ürünler Arzı ve Yem Talebi: Mevcut Durumun Değerlendirilmesi ve Alternatif Politika Senaryoları (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-4**, Yayın No: 17, Mart, Ankara.
- Akyıl, N., 1999, **Pamuk Tahmin: 1998/99, Tahmin 1999-1**, Yayın No: 16, Mart, Ankara.
- Akgüngör, S., Miran,B., Abay, C.F., Olhan, E., Nergis, N.K., 1999, **İstanbul, Ankara, ve İzmir İllerinde Tüketicilerin Çevre Dostu Ürünlere Yönelik Potansiyel Talebinin Tahminlenmesi, Proje Raporu 1999-3**, Yayın No: 15, Şubat, Ankara.
- Özçelik, A., Turan, A., Tanrıvermiş, H., 1999, **Türkiye’de Tarımın Pazara Entegrasyonunda Sözleşmeli Tarım ve Bu Modelin Sürdürülebilir Kaynak Kullanımı İle Üretici Geliri Üzerine Etkileri, Proje Raporu 1999-2**, Yayın No: 14, Şubat, Ankara.
- Schmitz, A., Çakmak, E., Schmitz T. And R. Gray, 1999, **Türk Tarımında Devlet Eliyle Ticaret (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-1**, Yayın No: 13 Şubat, Ankara.
- Bayaner, A., Nevruz, G., Akyıl, N., 1998, **I. Türkiye Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu: Bildiriler, Tartışmalar**, Yayın No: 12, Ekim, Ankara.
- Aydoğuş, O., Nevruz, G., 1998, **I. Türkiye Buğday Sempozyumu: Bildiriler, Tartışmalar**, Yayın No: 11, Temmuz, Ankara.
- Yıldırım, T., Furtan, W.H., Güzel, A., 1998, **Türkiye Buğday Politikasının Teorik ve Uygulamalı Analizi, Çalışma Raporu 1998-4**, Mayıs, Ankara.
- Çakmak, E.H., Kasnakoğlu,H., Yıldırım, T.,1998, **Fark Ödeme Sisteminin Ekonomik Analizi, Çalışma Raporu 1998-3**, Nisan, Ankara.
- Bayaner, A., 1998, **Türkiye Makarnalık Buğday Sektörü ve Uluslararası Pazardaki Rekabet Gücü, Çalışma Raporu 1998-2**, Yayın No: 8, Nisan, Ankara.
- Fisunoğlu, M., Pınar M., Aydoğuş, O., 1998, **Türkiye'nin Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri ve Rusya Federasyonu İle Tarımsal Ticaret Olanakları, Çalışma Raporu 1998-1**, Mart, Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Buğday Tahmin: 1998/99, Tahmin 1998-5**, Aralık, Ankara.
- Akyıl, N., Ertürk, Y.E., 1998, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1998/99, Durum ve Tahmin 1998-4**, Eylül, Ankara.
- Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 1998/99, Durum ve Tahmin 1998-3**, Temmuz , Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Buğday Tahmin: 1998/99, Tahmin 1998-2**, Temmuz, Ankara.
- Pınar, M., Akyıl, N., Er S., Ertürk, Y.E., 1998, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1998-1**, Ocak , Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk Y.E, Zöğ, N.P., 1997, **Buğday Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1997-1**, Aralık , Ankara.

Durum ve Tahmin
SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ
2011/2012

TEPGE YAYIN NO: 191
ISBN: 978-975-407-326-3
ISSN: 1305-7618

TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TEPGE

<http://www.tepge.gov.tr>

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü
1 Nolu Giriş (Eski APK Binası)
Eskişehir Yolu 9. Km
Lodumlu / ANKARA

Telefon: 0. 312. 287 58 33
Faks: 0. 312. 287 54 58

